

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II
Кафедра педагогіки та психології

Реєстраційний № _____

Кваліфікаційна робота
ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ С. ТИСАБЕКЕНІ

ЖЕНДЕЙ ВІКТОРІЯ ОЛЕКСАНДРІВНА

Студентка IV-го курсу

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Тема затверджена Вченою радою ЗУІ

Протокол № 7 /27 жовтня 2020 року

Науковий керівник:

Кучай Тетяна Петрівна
доктор пед. наук, доцент

Консультант:

Ешпан Маргарита Степанівна
ст. викладач

Завідувач кафедру:

Біда Олена Анатоліївна,
доктор пед. наук, професор

Робота захищена на оцінку _____, «__» _____ 202_ року

Протокол № _____ / 2021

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Кафедра педагогіки та психології

Кваліфікаційна робота
ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ
ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ С. ТИСАБЕКЕНІ

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Виконав: студентка IV-го курсу

Жендей Вікторія Олександрівна

Освітня програма: 013 Початкова освіта

Науковий керівник: **Кучай Тетяна Петрівна**

доктор пед. наук, доцент

Консультант: **Ешпан Маргарита Степанівна**

ст. викладач

Рецензент: **Орос Ільдико Імрїївна**

канд. пед. наук, доцент

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

Pedagógia és Pszichológia Tanszék

**PEDAGÓGUSOK SZAKMAI ÉLETÚTVIZSGÁLATA A
TISZABÖKÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN**

Szakdolgozat

Képzési szint: alapképzés

Készítette: Zsendely Viktória

IV. évfolyamos hallgató

Képzési program: 013 Tanító

Témavezető: Kucsáj Tetjana

a pedagógia tudományok doktora, docens

Konzulens tanár: Espán Margaréta

adjunktus

Recenzens: Orosz Ildikó

a pedagógiai tudományok kandidátusa, docens

ЗМІСТ

ВСТУП	6
I. ІСТОРІЯ УГОРСЬКОЇ ОСВІТИ НА ЗАКАРПАТТІ	7
1.1. Структура освіти.....	10
II. ТИСОБИКЕНЬСЬКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА I-II СТУПЕНІВ	13
2.1. Школи та вчителі поселення	14
2.2. Сьогодення навчального закладу.....	19
III. ВИВЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ШКОЛИ С. ТИСОБИКЕНЬ	24
3.1. Аналіз результатів досліджень	25
ВИСНОВОК	47
РЕЗЮМЕ	49
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	51
ДОДАТКИ	54

TARTALOM

BEVEZETÉS	6
I. A KÁRPÁTALJAI MAGYAR OKTATÁS TÖRTÉNETE	7
1.1. Az oktatás szerkezete.....	10
II. A TISZABÖKÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA	13
2.1. A település iskolái, tanítói	14
2.2. Az oktatási intézmény jelene	19
III. PEDAGÓGUSOK SZAKMAI ÉLETÚTVIZSGÁLATA A TISZABÖKÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN	24
3.1. A kutatási eredmények elemzése	25
ÖSSZEFOGLALÁS	47
PEZIOME	49
HIVATKOZOTT IRODALOM	51
MELLÉKLET	54

BEVEZETÉS

„Ha egyszer a pedagógus szereti a munkáját, akkor jó pedagógus lesz. Ha szereti tanulóit úgy, mint apja és anyja, akkor jobb pedagógus lesz annál, aki minden könyvet elolvasott, de nem szereti sem a munkáját, sem a tanítványait. Ha pedig egyesíti önmagában munkájának s tanítványainak szeretetét, akkor tökéletes pedagógus.” Így vélekedik Lev Tolsztoj a tanárokról.

Az ember egy élethosszig tanul. A modern társadalmi életben az oktatási intézmények az oktatási-nevelési folyamat során nemcsak a tanításra fektetik a hangsúlyt, hanem felkészítik a fiatalokat a felnőtt életük szerepeire, támogatják személyiségük fejlődését, valamint formálják magatartásukat.

Hivatásom során naponta tapasztalom, hogy milyen fontos szerepük van a pedagógusoknak a kisiskoláskorú gyermekek életében. Rájuk hárul az a megtisztelő feladat, hogy a gyerekeket felvértezzék tudással. A szülőkkel karöltve részt vesznek a tanulók erkölcsi és esztétikai nevelésében, ebből adódóan formálják a gyerekek jellemét, világnézetét.

Szakedolgozatom a Pedagógusok szakmai életútvizsgálata a Tiszabökényi Általános Iskolában címet viseli. Témaválasztásom oka személyes jellegű, mivel 9 éven keresztül a helyi általános iskola tanulója voltam. A diploma megszerzése után itt kezdtem el szakmai pályafutásomat, és jelenleg is az oktatási intézmény pedagógusa vagyok.

A szakdolgozat megírásának egyik célja az volt, hogy felkutassam a tiszabökényi iskola történetével kapcsolatos szakirodalmat. A másik célom, ami egyben a kutatás alapjául szolgált, hogy tanulmányozzam az oktatási intézmény pedagógusainak szakmai életútját.

Kutatásom hipotézise az volt, hogy a Tiszabökényi Általános Iskola pedagógusai nem szakmát, hanem hivatást választottak. Hogy átfogó képet kapjak a témával kapcsolatban, interjút készítettem azokkal a tanárokkal, tanítókkal, akik a fent említett oktatási intézményben tanultak, és jelenleg a tanintézmény pedagógusaként tevékenykednek.

A tiszabökényi pedagógusok szakmai életútvizsgálata kapcsán arra törekedtem, hogy a téma szempontjából lényeges kérdésekre választ kapjak.

I. A KÁRPÁTALJAI MAGYAR OKTATÁS TÖRTÉNETE

A kárpátaljai magyar oktatás hosszú időn keresztül hézagos volt. Mára már sokat javult a helyzet, azonban még nem állíthatjuk, hogy a hiányosságokat sikerült pótolni.

Kárpátalján a magyar nyelvű oktatás az 1944/1945-ös tanévben indult meg. A magyarok iskolarendszere fejlettnak mondható az orosz, ukrán és moldáv oktatási rendszer mellett, ugyanis a magyar közösségnek elemi, általános és középiskolái vannak.

1945 után Kárpátalján módosult az iskolák tannyelvek szerinti megoszlása. A II. világháború után a magyar nyelvű oktatás szinte megszakítás nélkül újraindult, ennek ellenére a magyar iskolák száma csökkent. Eleinte magyar tannyelvű középiskolák nem voltak, ezzel ellentétben területünkön is megjelentek az orosz tannyelvű iskolák.

Az 1945/1946-os tanévben 82 elemi és 17 hétosztályos magyar tannyelvű iskola kezdte meg működését. A kijevi oktatási minisztérium hivatalos rendeleteiben közel két évtizeden keresztül nem használta a „nemzetiségi” kifejezést, ehelyett a „nem ukrán és nem orosz tannyelvű iskolák” körülírással találkozunk.

Az 1950/1951-es tanévben 55 hétosztályos és 46 elemi iskolában folyt az oktatás magyar nyelven. A következő tanévben a minisztérium a köztársaság más nemzetiségi iskoláival együtt a kárpátaljai magyar tannyelvű iskolákat is beszámoltatott az intézményben folyó oktató-nevelő munkáról.

Az első nemzetiségi középiskolák az 1953/1954-es tanévben indultak meg Kárpátalján: 1 moldován és 4 magyar tannyelvű (Kaszony, Nagydobrony, Nagyberég, Vári). Ettől kezdve a magyar tannyelvű középiskolák száma fokozatosan növekedett, azonban a tanintézetek összlétszáma némi eltéréssel állandó maradt.

1945-től a magyar oktatási nyelvű iskolákban mind az orosz, mind az ukrán nyelvet és irodalmat is tanították, csakhogy kevés eredménnyel. Ugyanígy gondok voltak az orosz és ukrán tannyelvű iskolákban is a kisebbségi nyelvekkel való keveredés miatt.

Ebből kifolyólag a minisztérium úgy rendelkezett, hogy 1947. december 1-től a „nem ukrán és nem orosz tannyelvű iskolákban” szüntessék meg az ukrán nyelv és irodalom oktatását. Az ukrán nyelv eltörlése a nemzetiségi iskolákban a fennálló helyzeten lényegesen nem változtatott. Az orosz nyelvoktatás hatékonyságának növelése érdekében 1953-tól a magyar iskolákban a magyar gyerekek számára orosz vagy ukrán tannyelvű osztályokat indítottak. Így történt ez Nagydobrony községben is.

Kárpátalja iskolái tannyelv szerint 1943-1944-ben, illetve 1947-1948-ban (FEDINEC, 1999):

Népiskolák – Elemi iskolák				
Tanítási nyelv	1943-1944		1947-1948	
	iskola	tanuló	iskola	tanuló
Ruszin/Ukrán	305	64 203	520	43 872
Orosz	-	-	9	339
Magyar	215	31 840	77	6 656
Román	-	-	12	2 121
Német	23	2 103	-	-
Összesen	543	98 106	618	52 988
Polgári iskolák – Általános (7 osztályos) iskolák				
Ruszin/Ukrán	4	1 280	159	48 250
Orosz	-	-	2	506
Magyar	14	2 752	25	7 999
Román	-	-	-	423
Összesen	18	4 032	187	56 178
Gimnázium – Középsiskola (10 osztályos)				
Ruszin/Ukrán	3	2 120	30	14 340
Orosz	-	-	66	3 350
Magyar	4	1 298	-	-
Összesen	7	3 418	36	1 760
Mind összesen	568	105 596	841	126 856

Kárpátalján fokozatosan kezdtek megjelenni az úgynevezett internacionalista iskolák, ahol egy igazgatóság fennhatósága alatt két, helyenként három nyelven is oktattak. Ezekben az oktatási intézményekben a nem magyar nyelvű osztályokba is magyar gyerekek jártak. Ennek a folyamatnak a célja az asszimiláció volt.

A magyar falvakban létrehozott nem magyar osztályokba a könnyebb boldogulás ígéretével csábították a gyerekeket, jobban mondva a szülőket. Különböző kedvezményekkel kecsegtették őket:

- a tanulók jobban felszerelt tantermekben tanulhattak;
- ezekbe az osztályokba helyezték a legjobb tanárokat;

- az ide járó gyerekek előnyben részesültek az úttörő- és más táborok beutalóinak szétosztásakor.

Az 1960/1961-es tanévtől az 1958-as iskolatörvény alapján a hétosztályos iskola helyét átvette a nyolcosztályos iskola. A középiskolai osztályok 1966-ig továbbra is 3 osztályt, utána 2 osztályt jelentettek.

Az 1966/67-es tanévben a magyar iskolák tanulójának létszáma 21.8 ezer volt, amely fokozatosan csökkent. Több mint 20 év elteltével, az 1988/1989-es tanévben ez a létszám 17.1 ezerre csökkent.

Técsőn 45, Ungváron 43.8, a Huszti járásban 29.7, a Beregszásziban 28.6, a Nagyszőlősi járásban 20.9, az Ungváriban pedig 9.4 százalékkal csökkent a magyar osztályokba járó gyerekek száma. Ezzel egyidejűleg a Beregszászi járási orosz iskolákban a tanulói létszám 60.8 az ukrán iskolákban 35 százalékkal nőtt.

A magyar tannyelvű iskolák száma hosszú időn keresztül stagnált. A 80-as évek végén kezdődött meg némi fejlődés e tekintetben.

1974-től a nemzetiségi iskolák tanulóit 6 éves kortól iskolázták be az úgynevezett előkészítő osztályba. 1989-től megszűnt az előkészítő osztály, mindenki 6 éves kortól járt iskolába. Ettől kezdve az elemi négy, az általános 5, a középiskola 2 osztályos lett.

Az 1990/1991-es tanévben Kárpátalja magyar tannyelvű iskoláiba 17619 tanuló járt (a területi tanügyi hivatal statisztikáinak adatai alapján). Ez összkárpátaljai viszonylatban a tanulók 8.6 százalékát teszi ki, ami az előző évhez képest 0.1 százalékos növekedést mutat. Ha ezeket az adatokat összevetjük a magyar lakosság részarányával, akkor azt tapasztaljuk, hogy sok szülő nem magyar tannyelvű osztályba írta be gyermekét. Az asszimiláció a Munkácsi járást fenyegeti a legkevésbé. A szórványmagyarság körében és Ungváron kritikusabb a helyzet, ugyanis a gyermekek több mint a fele nem részesül anyanyelvi oktatásban. Sőt, a beregszászi járási gyerekek közel negyede nem anyanyelvű osztályokban tanul.

Területünkön a magyar anyanyelvi oktatás megosztottnak mondható járásonként, illetve körzetenként. A beregszászi, nagyszőlősi, munkácsi és ungvári járások magyarlakta településein 1945 után nem szakadt meg az oktatás sem az elemi, sem az általános iskolákban.

Azokon a helyeken, ahol a magyarok csak szórványban élnek, nem alakult ki semmilyen intézményes anyanyelvi oktatás. Ezek közé a települések közé tartozik Huszt, Körösmező, Rahó is, annak dacára, hogy ezeken a helyeken a magyar lakosság lélekszáma jelentős. (FEDINEC, 1999)

1.1. Az oktatás szerkezete

Az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság oktatási rendszere megegyezett a többi köztársaságéval, melynek struktúrája a következő volt:

- Iskola előtti nevelés (bölcsődék az 1-3 évesek számára; óvodák a 4-7 évesek számára).
- Az általános és a középiskola igazából 3 tagozatból állt. Az alsó tagozat az - 1-3. osztály.

A felső tagozat (nem teljes középiskola) - 4-8 osztály. A 8. osztály végén a tanulók négy alaptantárgyból vizsgáztak, és így megszerezték az általános iskolai végzettséget. Ennek köszönhetően tanulmányaikat folytathatták az érettségihez vezető középiskolába, illetve a különböző szintű és rangú szakképző intézetekben.

A középiskolába (9-10. osztály) felvételizni nem kellett, sőt kötelezővé vált mindenki számára, amennyiben tanulmányait nem folytatta más intézményben.

- A szakmunkásképzőbe való felvétel általában beiratkozás vagy beszélgetés alapján történt. Szakmától függően 1-3 éves felkészítés után alapfokú szakképzést szerezhettek a diákok, viszont nem zárult érettségivel. A kötelező érettségit az esti vagy levelező oktatási intézményekben szerezhették meg a hallgatók.

- A szakközépiskolákba (általános iskola után) felvételi vizsgák alapján kerülhettek be a diákok. A 3-4 éves képzési idő alatt különféle szakképesítést és érettségit szerezhettek a hallgatók. Egyes intézmények az általuk kiállított okiratot diplomának nevezték, noha valójában nem jelentett felsőfokú végzettséget. Ide sorolhatók az óvónő- és tanítóképzők, a baba- és ápolóképzők stb.

- A technikumokba való bejutás felvételi vizsgák alapján történt. A képzési idő általános iskola után 4-5 év, középiskola után pedig 2-3 év volt. Az intézmény befejezése szakmát, érettségi bizonyítványt és diplomát biztosított a diákok számára.

- A főiskolákba való bejutás alapfeltételeként az érettségi bizonyítvány meglétére volt szükség. A 4 éves képzés sikeres elvégzésekor a hallgatók diplomát szerezhettek.

- Az egyetemek képzési ideje 5-6 év volt.

- Az aspirantúra (az egyetemeken működő doktori iskola) képzési ideje 3 év volt. A disszertáció megvédése után kandidátusi fokozatot nyújtott.

Ukrajna függetlenségének kikiáltása előtt a sajtóban megkezdődtek az oktatás reformját sürgető viták.

Az ukrán Oktatási Minisztérium 1992-ben elfogadta a közoktatás koncepcióját.

Az oktatás szerkezete kapcsán az országban két ellentétes nézet volt tapasztalható. A főként oroszok lakta keleti megyékben továbbra is ragaszkodtak a kialakult szovjet oktatási rendszerhez. Ezzel szemben, a nyugati megyékben szerettek volna visszatérni a régi oktatási szerkezethez, azaz gimnáziumok, líceumok létrehozását szorgalmazták. Ez a kettőség fellelhető az 1991-es oktatási törvényben is, amelyet 1996-ban módosítottak. Az 1996-os törvény szerint az oktatás szerkezete jelenleg a következő:

- iskola előtti nevelés,
- általános középfokú képzés,
- iskolán kívüli képzés,
- szakmai-technikai képzés,
- felsőfokú képzés,
- diploma utáni képzés, aspirantúra,
- doktorantúra,
- önképzés.

Az iskola előtti nevelés a családi nevelést, illetve a különböző intézményi (bölcsődei, óvodai, magán) nevelést jelenti. Az iskola előtti intézményes óvodai nevelést a törvény nem teszi kötelezővé.

Az általános középfokú képzést nyújtó oktató-nevelő intézmények fő típusa az általános háromfokozatú középiskola:

- az I. fokozat az elemi iskola,
- a II. fokozat az általános iskola,
- a III. fokozat a középiskola.

Mind az Oktatási törvény, mind a középfokú képzést szabályozó (1998-ban első olvasatban elfogadott) törvénytervezet az általános középiskola mellett más típusú középszintű oktatási intézményt is megnevez:

- a gimnáziumot (II-III. fokozatú tehetséggondozó oktatási intézmény, humán szakirányú);
- a líceumot (III. fokozatú tehetséggondozó intézmény);
- a kollégiumot (III. fokozatú, bölcsészettudományi és művészeti szakirányú tehetséggondozó intézmény);
- a szakosított iskolát (bizonyos tantárgyakat kiemelten oktató, II-III. fokozatú tanintézmény);
- az iskola internátust (a hátrányos helyzetű gyerekek számára);

- a szakirányú iskola - internátust (különböző fokozatú oktatási intézmények a fogyatékkal élő gyerekek számára);
- az esti és levelező iskolát (II-III. fokozatú tanintézmények);
- a szociális rehabilitációt elősegítő tanintézmények (II-III. fokozatú oktatási intézmények a kiskorú törvénytörők számára);
- a szanatóriumi iskolát (I-III. fokozatú oktatási intézmények, amelyeket gyógykezelő intézményekben hoznak létre a beteg gyerekek számára);
- az oktató-nevelő egyesületet;
- az oktató- nevelő komplexumokat;
- a nevelő termelő kombinátokat (III. fokozatú, járási vagy városi szinten működnek).

Az iskolán kívüli képzést a sportiskolák, illetve a művészeti iskolák különböző típusai biztosítják. Ezekben az intézményekben az oktatás önkéntes alapon folyik.

A teljes középfokú képzést a harmadik fokozatú iskola elvégzése jelenti. Az 1991-es törvényben az iskolakötelezettségi korhatárt 15 évben állapították meg. A törvénymódosítás szerint újra kötelezővé tették a teljes középfokú képzést.

Az első osztályba azokat a gyerekeket lehet beiskoláztatni, akik szeptember 1-ig betöltötték a 6. életévüket és iskolaérettek. Mivel az iskolaérettség megítélésének kritériumai nincsenek megszabva, emiatt ezt a kérdést formalitásként kezelik országsszerte. A törvény hét éves kortól is engedi a beiskoláztatást. Az elemi iskolák 3-4 évesek a beiskolázási korhatártól függően.

Az alsó osztályok elvégzése után a tanulók az 5. osztályban folytatják a tanulmányaikat. Az általános iskolák 5 évesek, elvégzésük vizsgával zárul. A tanulók három tantárgyból vizsgáznak: nyelvből, matematikából és egy választott tantárgyból. Sikeres vizsgák esetén megkapják az általános iskolai végzettséget igazoló bizonyítványt. Az általános iskola után folytathatják a tanulmányaikat líceumokban, kollégiumokban, illetve szakképesítést és érettségit adó I. fokozatú felsőoktatási intézményekben.

A középiskolában érettségizők öt tantárgyból vizsgáznak: három tárgy kötelező (matematika, fogalmazás vagy tartalomírás anyanyelvből, Ukrajna XX. századi történelme) és két vizsga választható.

Az oktatási miniszter 1996. december 26-án kelt rendelete szerint az 1997-es tanévtől kezdődően az ukrán nyelv vizsga kötelező a 9. és 11. osztályban.

II. A TISZABÖKÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLA

Tiszabökény életében, akárcsak a többi település életében, fontos szerepe van az oktatási intézményeknek.

A XVII. században a levéltári okmányokban említést tesznek arról, hogy a bökényi református felekezeti iskola elvégzése után a tehetősebb szülők gyermekei a nyugat-európai felsőfokú tanintézményekben (Bökényi Filep Johannes), illetve a Máramarosszigeti Református Lyceumban folytatják tanulmányaikat. Ez utóbbi intézmény diákjai voltak: Szilvási Josephus, Buzás Joannes, Kormos Joannes, Pollyák Georgius és még sokan mások.

1868-ig a népiskolák egyházi fenntartásúak voltak, melynek igazgatója a mindenkori parochus volt. Az 1867-es kiegyezés után megszületett Magyarország első népoktatási törvénye, melynek értelmében elrendelték a tankötelezettséget, létrejött a hatosztályos elemi népiskola (Fodor, 2016).

A Tiszabökényi Általános Iskola történetéről lejegyzett adatok az 1880-as évektől maradtak fenn, amelyekkel Aczél László: Ugocsa vármegye népoktatásügye 1880 – 1902 című művében ismerkedhetünk meg.

Aczél Lászlót 1880. július 23-án nevezték ki Ugocsa vármegye királyi tanfelügyelőjévé. Korábban Ugocsa vármegye tanügyi tekintetben Közép-Szolnok és Kővár vidékével, később Szatmár vármegyével volt egyesítve. Miután hivatalos állását elfoglalta, első teendője az volt, hogy átvegye és hazaszállítsa a szatmári királyi tanfelügyelőségtől az irattárat. Rövid időn belül kiderült, hogy mennyire hiányos az irattár. Különféle kimutatások hiányoztak, amelyeket pótolni kellett. Aczél László nagyon sokrétű munkát végzett, hogy pótolja a korábbi hiányosságokat (Aczél, 1908).

Szeretreméltó egyéniségevel, egyenes jellemével, határtalan munkakedvével rövid idő alatt kivívta magának a vidék lakóinak szeretetét és tiszteletét. Érdemeit nehéz lenne felsorolni. Az egyik legjelentősebb eredmény, ami Aczél László hivatástudatának köszönhető, hogy az 1900-as népszámlálási adatok szerint a magyarosítás terén a vármegyék között Ugocsa állt az első helyen. Szintén az ő tevékenységének az eredménye az is, hogy ugyanabban az időszakban több mint 7%-kal emelkedett az írni-olvasni tudók száma.

Mint már korábban említettem, Aczél László ügybuzgóságának köszönhetően maradtak fenn XIX. század végi adatok az akkori kor népoktatásügyéről Ugocsa vármegyére vonatkozólag. Az 1880-as években Bökény (napjainkban Tiszabökény) lakosságának

összetétele: 389 görög katolikus, 257 református, 81 római katolikus, 123 izraelita és 3 ágostai. Lakóházainak száma 132 volt (Aczél, 1908).

2.1. A település iskolái, tanítói

A református és görög katolikus hitközség egy-egy kántortanítói állást tartott fenn egy-egy tanteremmel. A református tanterem 27 m², az utóbbi 42 m² nagyságú (1. ábra).

1. ábra. Balról a bökényi régi református iskola, jobbról a bökényi görög katolikus régi iskola (Aczél, 1908)

Ezekben az osztályhelyiségekben kellett elhelyezni a 23 református és 38 görög katolikus tankötelest, valamint ide jártak a községbeli 20 más vallású, illetve a farkasfalvai tanköteles gyerekek is, mivel ott nem volt iskola.

2. ábra. Balról a bökényi református iskola, jobbról a bökényi görög katolikus iskola (Aczél, 1908)

Mindkét iskolához végtelenül elhanyagolt állapotban volt, különösen a református iskola, melynek oldalain be lehetett kukucskálni. Később, 1886-ban a hitközség vétel útján szerzett megfelelőbb épületet, 542 cm hosszú, 500 cm széles és 245 cm magas tanteremmel. 1883-ban a görög katolikus hitközség új épületet emelt, amely 700 cm hosszú, 600 cm széles 318 cm magas tanteremmel rendelkezett. Azonban, egy rövid időszaktól eltekintve, csak külsőleg változott meg az iskola képe, mert a belső életük maradt a régi (2. ábra).

Az iskolákra vonatkozó adatok a következő táblázatban olvashatóak (Aczél, 1908):

Tanév	iskola	fiú	leány	össz.	Tanév	iskola	fiú	leány	össz.
1880/81	ref.	18	19	37	1891/92	ref.	25	9	34
	g. k.	38	14	52		g. k.	23	7	30
1881/82	ref.	18	13	31	1892/93	ref.	15	17	32
	g. k.	20	10	30		g. k.	11	13	24
1882/83	ref.	16	15	31	1893/94	ref.	13	11	30
	g. k.	24	21	45		g. k.	31	25	56
1883/84	ref.	23	15	38	1894/95	ref.	17	14	31
	g. k.	48	3	51		g. k.	27	33	60
1884/85	ref.	31	20	51	1895/96	ref.	13	12	25
	g. k.	21	18	39		g. k.	31	16	47
1885/86	ref.	25	18	43	1896/97	ref.	12	18	30
	g. k.	25	18	43		g. k.	35	15	50
1886/87	ref.	17	15	32	1897/98	ref.	10	18	28
	g. k.	26	23	49		g. k.	31	18	49
1887/88	ref.	13	19	32	1898/99	ref.	15	23	38
	g. k.	26	27	53		g. k.	37	22	59
1888/89	ref.	13	16	29	1899/900	ref.	14	24	38
	g. k.	29	28	57		g. k.	36	25	61
1889/90	ref.	10	12	22	1900/901	ref.	12	28	40
	g. k.	27	24	51		g. k.	32	22	54
1890/91	ref.	15	10	25	1901/902	ref.	12	20	32
	g. k.	26	13	39		g. k.	30	35	65

A református iskola tanítói voltak:

1880 – 1882: Mező Károly

1882 – 1883: Nagy István

1883 – 1885: Szabó István

1885 – 1888: Simó Lőrincz

1888 – 1898: Szabó Lajos

1898 – 1901: Király Antal

1901 – 1902: Tivári Imre

A görög katolikus iskolában tanítottak:

1880 – 1888: Dobron Mihály

1888 – 1889: Málinics József

1889 – 1894: Iváncsó Gusztáv

1894 – 1897: Jeles Antal

1898 – 1902: Papp György

Oklevele nem volt Mező Károly, Király Antal és Tivári Imre tanítóknak (Aczél, 1908).

1918 októberében egymillió magyar csöppent bele a Cseh- Szlovák Köztársaságba.

1922-ben megszervezésre került a kultúrreferátus, melynek vezetésével Sziklay Ferenc dr. kassai tanárt bízták meg. A referátus feladata volt a magyar kulturális élet talpra állítása és a közművelődés megszervezése.

A tanárok száma az iskolák sorvadása folytán fokozatosan csökkent. 1921-ben az oktatás területén 2162 magyar pedagógus tevékenykedett, 1930-ban már csak 1521. A csehszlovák kultúrpolitika a cseh pedagógusokat a szlovák, a szlovákokat pedig a magyar iskolákba irányította. Még a harmincas évek után is a tanári karok jelentős részét a szlovák nemzetiségű tanárok képezték. 1933-ban 41 %-ot, 1934-ben 25,8 %-ot, az utolsó évben pedig 35 %-ot tettek ki.

A magyar népiskolák száma nem sokat változott az évek során. 1921-ben 748 iskola volt, 1935-ben 841 és 1938-ban 880-ra emelkedett. Ezzel ellentétben a diákok száma fokozatosan csökkent. 1921-ben 108 728 kisiskolás járt a magyar népiskolákba. Ez a létszám 1930-ig emelkedő tendenciát mutatott, de az esztendőök folyamán ez megváltozott: 1932-ben 115 879, 1933-ban 127 541, 1934-ben 116 615, 1935-ben 116 238, 1936-ban 115 957, 1937-ben 110 605 (Csatár – Ölvedi, 1939).

A Nagyszőlősi járásban az 1930/31-es tanévben a 32 iskolából 21-ben magyar nyelven folyt az oktatás. Az 1937/38-as tanévben 65 iskola működött a járásban: 42 ruszin és 23 magyar (Botlik – Dupka, 1991).

A trianoni békedekrétum következtében a Magyarországtól elcsatolt Kárpátalján, közte Tiszabökényben is csehszlovák típusú népiskolát szerveztek.

A csehszlovák időben Tiszabökényben 2 iskola működött:

- az állami magyar elemi iskola 3 osztállyal és 3 tanítóval;
- a református magyar elemi iskola 1 osztállyal és 1 tanítóval.

Farkasfalván ukrán tannyelvű állami elemi iskola működött 2 osztállyal és 2 tanítóval.

Az iskolák oktatási rendszere 1944 októberéig semmit sem változott. A háború idején nem volt tanítás (Botlik – Dupka, 1993).

A szovjet csapatok bejövetele után, 1944 decemberétől megindult a tanítás ukrán nyelven. Ez a próbálkozás azonban sikertelennek bizonyult, mivel nem érte el a célját, mondhatni, elveszett a tanulók számára.

1945. szeptember 1-től változás következett be az oktatási rendszerben. Ekkor ugyanis magyar tannyelvű elemi iskola nyílt mind Tiszabökényben, mind a szomszédos (a két község teljesen egybeépült) Farkasfalván is. A magyar osztályokkal párhuzamosan ukrán osztályok is indultak, amelyek 1949-ig működtek.

Farkasfalván a magyar tannyelvű elemi iskola 1945-től 1949-ig működött, ezután beolvadt a bökényi iskolába (Adatközlő: Derbák Erzsébet).

Tiszabökénynek 1949-től 1-5 osztályos iskolája volt, amelyben 170 tanuló tanult.

1950. szeptember elsejétől a falunak magyar tannyelvű hétosztályos iskolája lett, ahol az 1-4 osztályban 145 tanuló, az 5-7 osztályban pedig 63 tanuló gyarapította tudását.

1960-ban a 7 osztályos iskola 8 osztályos iskolává bővült.

1962. szeptember 1-én 14 tanulóval esti középiskola indult. 1965-ben 14-en, 1966-ban pedig 16-an fejezték be tanulmányaikat.

1967-ben nem volt kibocsátás, mivel a 10 osztály helyett 11 osztályt vezettek be az akkori oktatási rendszernek megfelelően.

1968-ban 15 tanuló szerezte meg a középiskolai végzettséget.

A tanítás színhelye a református és görög katolikus iskolaház volt, ami később bővült a kulákoktól elkobzott épületekkel. 1958 szeptemberétől egészen 1980. január 11-ig az iskola tantermei 5 udvaron helyezkedtek el. A távolság az épületek között elérte a 600 métert (Adatközlő: Derbák Erzsébet).

Az új iskola tervezete 1976-ban készült el, és 1977-ben megkezdődött az építkezés, amelyet teljes egészében a Határőr Kolhoz finanszírozott. Az újonnan felépült oktatási intézményt a tanulók 1980. január 11-én vették birtokukba. Az iskolaépület 536 férőhelyes.

Az iskola épületéhez 2 hektáros földterület tartozik, ennek egy része (40 ár) művelhető földterület. A fennmaradó területen a szabvány méretű futball- és kosárlabda pálya, az oktatási intézmény udvara, illetve a kísérleti részleg helyezkedik el.

A kísérleti részlegen az iskola személyzetének, a tanulók és a tanárok eredményes együttműködésének köszönhetően évről évre bő terméshozam volt. A termékek értékesítéséből származó pénzösszeg a Tiszabökényi Általános Iskola anyagi bázisát gyarapította. Ennek köszönhetően lehetőség nyílt a helyi oktatási intézmény felszereltségének bővítésére, korszerűsítésére.

Az egyik legjelentősebb beruházás egy 36 méteres kút fúratása és egy 9000 literes, 13 méter magas víztorony megépítése volt. Minderre 1989-ben került sor, ugyanis az iskola vízrendszere nem rendelkezett saját kúttal. A vízellátást a helyi kolhoz brigádudvarán lévő víztorony biztosította, amely 600 m távolságra helyezkedett el a tiszabökényi iskolától. A nagy távolságból adódóan gyakoriak voltak a vízellátási problémák (Adatközlő: Derbák Erzsébet).

Az 1980 – 1990-es években a Tiszabökényi Általános Iskola a Nagyszőlősi járás egyik legjobban felszerelt iskolája volt, a párttitkárok ide hozták a külföldi delegációkat is.

A Tiszántúlon elsőként itt lett bevezetve a gázfűtés 1996-ban.

Az új iskola lapos, szurkozott tetőszerkezettel épült. Mivel 1986-ban a főépület tetőszerkezetét megrongálta a vihar, emiatt újra átfedték, azonban a „szurokfedél” nem volt megfelelő. Az 1998-as árvíz után a főépületre sátorfedő került, a munkálatokat a járási költségvetésből finanszírozták. A Kanadai Magyar Alap segélyszervezet jóvoltából a tornateremre is új, sátoros tetőszerkezet épült. A kazánház és az étkezdé lapos, horgonyzott lemezzel fedett tetőszerkezete az Illyés Alapítványnak köszönhetően készült el (Badó, 2008).

A Magyarországi Szegedi Vízművek az árvíz után, 2001-ben vízmentesen záró kútfejet és új szivattyút szereltek fel a tiszabökényi iskola vízellátási rendszerére.

1999-ben a Kanadai Magyar Alap segélyszervezetnek köszönhetően modernizálódott az iskola étkezdéjének berendezése is. Az energiatároló villanytűzhelyt lecserélték, helyére két új gáztűzhely került, továbbá egy fagyasztóládával és egy hűtőszekrényvel bővült a konyha berendezése (Kobály, 2008).

Mint minden oktatási intézmény, így a Tiszabökényi Általános Iskola hatékony működéséhez is jelentősen hozzájárult a vezetőség.

Az iskola egykori igazgatói napjainkig:

1944. december 1. – 1944. december 31.: Fóris Emma

1945. január 1. – 1945. május 15.: Csépes Vaszil
1945. szeptember 4. – 1948.: Üveges Mihály
1948. szeptember 1. – 1949. augusztus 30.: Gyulai Erzsébet
1950. szeptember 1. – 1953. augusztus 10.: Viski Béla
1953. augusztus 15. – 1956. augusztus 31.: Paskó Titusz
1956. szeptember 1. – 1957. december 18.: Nemes János (Adatközlő: Derbák Erzsébet).
1958. szeptember 1. – 2010. augusztus 31.: Varga László
2010. szeptember 1. – 2016. augusztus 20.: Veres Csaba
2016. szeptember 12. – 2018. szeptember 12.: Szuszik Szergej
2018. szeptember 13. – 2020. március 12.: Borgátó Szilvia (megbízott igazgató)
2020. március 13. – napjainkig: Borgátó Szilvia

Helyettesek:

1955. szeptember 1. – 1980. augusztus 31.: Zseba Natália
1980. szeptember 1. – 1996. június 15.: Radánics Magdolna
1996. szeptember 1. – 1997. augusztus 31.: Fehér Angéla
1997. szeptember 1. – 2011. december 19.: Derbák Erzsébet
2011. december 19. – 2016. augusztus 28.: Szabó Krisztina
2016. augusztus 29. – 2017. augusztus 15.: Vékony Viktória
2017. augusztus 16. – 2018. augusztus 16.: Borgátó Szilvia
2020. január 2. – 2020. augusztus 31.: Haga Beáta (megbízott igazgatóhelyettes)
2020. szeptember 1. – napjainkig: Haga Beáta (Az oktatási intézményben található iratok alapján).

A Tiszabökényi Általános Iskola történetében a leghosszabb ideig Varga László volt az igazgató, aki 52 évig vezette az oktatási intézményt (Lajos, 2010).

2.2. Az oktatási intézmény jelene

Az elmúlt néhány évben a tiszabökényi iskola tantestülete nehéz időszakon ment keresztül. Már harmadik alkalommal változott meg az iskola vezetősége, azaz új igazgató és helyettes lett kinevezve. A több, mint öt évtizedes vezetői tapasztalattal rendelkező Varga László 2010-ben Veres Csabának adta át a tanintézmény irányítását, aki 2016 nyarán leköszönt a vezetői posztról (Bodnár, 2016).

Folyamatos pedagógus hiánnyal küzd az oktatási intézmény. A KMPSZ adatai alapján Kárpátalja 98 magyar tannyelvű iskolájából 221 tanár távozott 2016 nyarán.

A 2016/2017-es tanévkezdés a tiszabökényi iskola számára is nagyon nehéz volt, mivelhogy 13 pedagógus állása maradt betöltetlenül. Többek között megüresedett mind az igazgatói, mind az igazgató helyettesi poszt (hk, 2016).

Az, hogy az oktatási intézmény túljutott ezen az embert próbáló időszakon, a tantestület összefogásának és kitartó munkájának köszönhető. Jelenleg Borgató Szilvia igazgatóként látja el a vezetői teendőket, az igazgatóhelyettes Haga Beáta.

A Péterfalvai Kistérség 2020. december 31-én kiadott 43. számú határozata alapján a Tiszabökényi Általános Iskola megnevezését Tiszabökényi Gimnáziumra módosították.

A Tiszabökényi Gimnázium tantestületét 25 pedagógus alkotja, a kisegítő személyzet pedig 18 főt számlál. Az intézményben 15 tanterem van, és 6 osztályhelyiség szaktanteremként funkcionál.

Az oktatási intézményben található iratok alapján, amelyek tartalmazzák a tanárok személyes adatait, összeállítottam a tantestület névsorát.

A tantestület tagjai:

- B. Szilvia (1985. augusztus 25., Forgolány). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte. 2016. szeptember 1-től dolgozik az iskolában. Jelenleg ő az iskola igazgatója, illetve testnevelést és egészségtant tanít.

- H. Beáta (1989. december 7., Feketeadó). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte ukrán nyelv és irodalom szakon. 2012. szeptember 1-je óta az iskola pedagógusa, ukrán nyelvet és irodalmat tanít. Jelenleg ő az igazgató helyettes.

- Zs. Károly (1977. július 15., Szőlősgyula). Tanulmányait a Munkácsi Tanítóképzőben végezte. 2015. szeptember 1. óta dolgozik az iskolában, az 1. a osztály tanítója.

- ifj. Zs. Károly (1997. május 9., Tiszabökény). A Munkácsi Humán – Pedagógiai Kollégium elvégzése után a Rovnói Nemzetközi Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói és informatika szakon. 2016. szeptember 1. óta dolgozik az iskolában. Az 1. b osztály tanítója, illetve informatikát tanít.

- P. Jolán (1967. január 15., Tiszabökény). Tanulmányait a Munkácsi Tanítóképzőben végezte. 1986. augusztus 15-től dolgozik az iskolában. A 2. a osztály tanítónője és fél állásban napközis nevelő.

- Z. Erika (1979. január 4., Tiszabökény). Tanulmányait a Munkácsi Tanítóképzőben végezte, jelenleg a Rovnói Nemzetközi Egyetemen tanul tanítói és biológia szakon. 1998. szeptember 1-től dolgozik az iskolában. A 2. b osztály tanítónője, illetve biológiát tanít.

- K. Lujza (1962. április 20., Beregszász). Tanulmányait az Ivano– Frankivszki Pedagógiai Főiskolán végezte tanítói szakon. 1988. szeptember 1. óta dolgozik az iskolában, a 3. a osztály tanítónője.

- V. Tünde (1981. március 31., Tiszabökény). Tanulmányait a Munkácsi Tanítóképzőben, illetve a Munkácsi Állami Egyetemen végezte tanítói szakon. 2004. szeptember 1. óta dolgozik az iskolában, a 3. b osztály tanítónője.

- Zs. Viktória (1975. november 24., Tiszabökény). Tanulmányait a Munkácsi Tanítóképzőben végezte, jelenleg a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán tanul tanítói szakon. 1995. augusztus 15-től dolgozik az iskolában, a 4. a osztály tanítónője.

- R. Erika (1990. április 10., Nagyszőlős). Tanulmányait a Munkácsi Tanítóképzőben, illetve Munkácsi Állami Egyetemen végezte tanítói szakon. 2011. szeptember 1-től dolgozik az iskolában, a 4. b osztály tanítónője, illetve fél állásban napközis nevelő.

- Zs. Leila (1981. június 30., Tiszapéterfalva). A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elvégzése után a Rovnói Nemzetközi Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói és iskolapszichológus szakon. 2015. szeptember 1. óta dolgozik az iskolában. Jelenleg napközis nevelő és fél állásban könyvtáros.

- P. Enikő (1997. december 26., Fehérgyarmat). A Munkácsi Humán – Pedagógiai Kollégium elvégzése után a Rovnói Nemzetközi Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói és informatika szakon. 2017. szeptember 1-je óta az iskola pedagógusa. Jelenleg napközis nevelő, ukrán nyelvet és informatikát tanít.

- V. Zoltán (1976. július 10., Tiszapéterfalva). A Munkácsi Tanítóképző elvégzése után az Ungvári Állami Egyetemen folytatta tanulmányait magyar nyelv és irodalom szakon. 2000. szeptember 1-től dolgozik az iskolában, magyar nyelvet és irodalmat, valamint technikát tanít.

- K. Tímea (1987. január 30., Tiszabökény). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte kémia szakon. 2018. szeptember 3-tól dolgozik az iskolában. Kémiát, fizikát és biológiát tanít, illetve fél állásban könyvtáros.

- M. Mónika (1974. augusztus 16., Nagyszőlős). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte magyar nyelv és irodalom szakon. 2015. szeptember 1-től dolgozik az iskolában, magyar nyelvet és irodalmat, a magyar nép történetét, valamint rajzot tanít.

- S. Renáta (1988. január 20., Tiszabökény). A Munkácsi Állami Egyetem elvégzése után a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán folytatta tanulmányait történelem szakon. 2009. október 1-től dolgozik az iskola pedagógusaként, történelmet és földrajzot tanít.

- K. Marianna (1994. október 15., Tiszabökény). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte magyar nyelv és irodalom szakon. 2016. szeptember 5-től dolgozik az iskolában. Jelenleg szervező pedagógus, természetrajzot, képzőművészetet, valamint informatikát tanít.

- Sz. Csilla (1984. január 3., Tiszabökény). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte magyar nyelv és irodalom szakon. 2013. szeptember 1-től dolgozik az iskolában. Magyar nyelvet és irodalmat, művészettörténetet, illetve éneket tanít.

- V. Viktória (1985. május 25., Nagyszőlős). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte angol nyelv és világirodalom szakon. 2014. január 8. óta dolgozik az iskola pedagógusaként, angol nyelvet tanít.

- B. Anikó (1970. július 27., Nagyszőlős). Az Ungvári Állami Egyetemen jogismeretet tanult, majd a Rovnói Nemzetközi Egyetemen folytatta tanulmányait ukrán nyelv és irodalom szakon. 2010. szeptember 1-től dolgozik az iskola pedagógusként, ukrán nyelvet és irodalmat, illetve jogismeretet tanít.

- P. Álla (1983. október 13., Krive Azera). Tanulmányait „Ukrajna” Humán Fejlődés Nyílt Nemzetközi Egyeteme Kárpátok Vállalkozói Intézetében végezte ukrán nyelv és irodalom szakon. 2010. szeptember 1-től dolgozik az iskolában, ukrán nyelvet és irodalmat tanít.

- Sz. Zoltán (1963. június 1., Tiszaújlak). Tanulmányait a Lvivi Nemzeti Egyetemen végezte testnevelés szakon. 2018. szeptember 3-tól dolgozik az iskolában, testnevelést tanít.

- I. Gabriella (1981. június 13., Nevetlenfalu). Tanulmányait az Ungvári Nemzeti Egyetemen végezte angol nyelv és világirodalom szakon. 2016. szeptember 1. óta dolgozik az iskolában, angol nyelvet tanít.

- J. Izabella (1986. január 23., Verbóc). Tanulmányait a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán végezte matematika-informatika szakon. 2019 óta dolgozik az iskolában, matematikát, algebrát és mértant tanít.

- I. Brigitta (1991. október 4., Tiszabökény). Tanulmányait a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán végezte tanítói szakon. 2013 óta dolgozik az iskolában, jelenleg napközis nevelő.

A tantestület 3 tagja jelenleg szülési szabadságon van, nevezetesen: T. Brigitta, N. Enikő, J. Adrien.

A 2020/2021-es tanévben 15 osztályban 280 gyerek tanul, közülük 131 fiú és 149 lány. 4 napközis csoport működik, amelyet 64 tanuló alkot.

A Tiszabökényi Gimnázium berkein belül négy szakkör működik: magyar, történelem, angol és torna. A szakköri foglalkozásokon összesen 60 gyerek vesz részt.

Az oktatási intézmény tanulói évek óta kitűnnek szorgalmukkal és tehetségükkel. A Simonyi Zsigmond helyesírási versenyen 2007-től Simonyi Zsigmond-serleggel jutalmazták azokat az oktatási intézményeket, ahonnan a legtöbb diák jut el a Kárpát-medencei döntőre. 2008-ban a Tiszabökényi Általános Iskola képviselői vihettek haza a serleget (Nagy, 2017).

A diákok nemcsak a tanulmányi versenyeken, hanem a rendezvényeken is aktívan részt vesznek. Egyik jeles alkalmak közé tartozott a 2017. márciusi 15-én megrendezett ünnepség, melynek keretein belül az iskola tanulói és tanárai megemlékeztek a forradalom hőseiről, akik vérüket ontották a hazáért. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével Dr. Nagy Petronella, Magyarország Beregszászi Konzulátusának konzul asszonya (Bodnár, 2017).

A tanintézmény kisdíákjai már második alkalommal nyertek meg egy könyv- és fejlesztő játéksomagot, úgynevezett Csodasarkot. Első ízben, 2015-ben, egy összefogásnak köszönhetően a 3. b osztály tanulói értékes nyereménnyel gazdagodtak (Bodnár, 2015).

Másodszor 2020-ban a Tiszabökényi Általános Iskola másodikos tanulói részt vettek a Miénk a város! online versenyen, melynek jutalma egy Csodasark volt (Bara, 2020).

Bár az elmúlt 20 évben az oktatási intézményben többször is végeztek felújítást, a korábban elvégzett javítási munkálatok ellenére, még mindig vannak megoldásra váró problémák.

Az Európai Unió Keleti partnerség programjának keretében, Magyarország támogatásának köszönhetően 2014-ben két bejárati ajtót és hat nyílászárót cseréltek ki a Tiszabökényi Általános Iskolában (Badó, 2014).

A Kárpátaljai Magyar Pedagógusszövetség 2020-ban a Kárpátaljai magyar iskolák működésének és eszközbeszerzésének támogatása elnevezésű pályázat révén értékes irodai bútorzatot vásárolt a tiszabökényi oktatási intézmény részére (<http://kmpsz.uz.ua/hirek/butorzatot-kapott-a-tiszabokenyi-altalanos-iskola.html>).

2020 nyarán jelentős előrelépés történt a felújítási munkálatok terén, mivelhogy hosszú évek után megoldódott a szennyvízelvezetés problémája. Ennek köszönhetően az iskola épületében benti illemhelyek lettek kialakítva. A hatékonyabb energiagazdálkodás érdekében a legnagyobb szükség a fűtési rendszer korszerűsítésére lenne, valamint a nyílászárók cseréjére.

III. PEDAGÓGUSOK SZAKMAI ÉLETÚTVIZSGÁLATA A TISZABÖKÉNYI ÁLTALÁNOS ISKOLÁBAN

Kutatásom hipotézise az volt, hogy a Tiszabökényi Általános Iskola pedagógusai nem szakmát, hanem hivatást választottak.

A célom az volt, hogy tanulmányozzam az oktatási intézmény pedagógusainak szakmai életútját. Hogy átfogó képet kapjak a témával kapcsolatban interjút készítettem azokkal a tanítókkal, tanárokkal, akik egykor a Tiszabökényi Általános Iskolában tanultak, és jelenleg ebben az oktatási intézményben pedagógusként tevékenykednek.

Az információgyűjtés keretében összesen 10 adatközlő lekérdezésére került sor 2021 februárjától áprilisig. A beszélgetéseket telefonon rögzítettem, melyhez mindegyik interjúalany előzetesen a beleegyezését adta.

Az interjúban szereplő kérdések összeállítása a következő szempontok alapján történt: életrajzi adatok, tanulmányok, szakmai pálya, tapasztalatok.

A kutatás során félig strukturált interjúkat készítettem. A következő általános kérdések mentén indultam, melyek a beszélgetés közben esetenként bővültek:

Melyik évben született?

Hol és milyen szakirányban végezte tanulmányait?

Miért választotta ezt a szakmát? Mi motiválta, hogy a pedagógusi pályára lépjen?

Milyen a legmagasabb fokú végzettsége?

Hány ledolgozott éve van a pedagógusi pályán? Hány éve dolgozik a Tiszabökényi Általános Iskolában?

Hogyan alakultak a munkahelyei? Milyen munkahelyei voltak a szakmában és esetlegesen szakmáján kívül?

Ha hosszabb-rövidebb ideig nem dolgozott a szakmájában, annak mi az oka?

Milyen emlékei vannak a szakirányú iskoláról? Milyen tárgyakban szerezte meg a legtöbb tudást?

Hol és milyen továbbképzéseken vett részt? Ezeket mennyire tartja hasznosnak a munkáját illetően?

Miben változott pozitív és negatív irányban a szakmája? Pályakezds és a jelen.

Van-e a valami, amire büszke a hivatásával kapcsolatban?

Munkája során élt-e át szakmai nehézségeket, hullámvölgyet?

Ha lehetősége lenne, hogy újra szakmát válasszon, hogyan döntene?

3.1. A kutatási eredmények elemzése

K. Marianna, a továbbiakban K. M., 1994-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Tiszaújlaki Széchenyi István Középiskolában folytatta tanulmányait, majd ezt követően felvételt nyert az Ungvári Nemzeti Egyetemre, magyar nyelv és irodalom szakra.

K. M. elmesélte, hogy amikor felvételizett az egyetemre, még nem szerepelt a célkitűzései között, hogy pedagógus szeretne lenni. Diákévei alatt tanárai hatására kedvet kapott hozzá, hogy belekóstoljon a pedagógusi szakma rejtelseibe.

Két diplomával rendelkezik, a legmagasabb fokú végzettsége a magiszteri. Az alapképzést 2016-ban, a mesterképzést pedig 2018-ban szerezte meg. Ötödik éve tevékenykedik a pedagógusi pályán, és ez idő alatt kizárólag a Tiszabökényi Általános Iskolában dolgozott. Munkába álláskor már rendelkezett szakirányú diplomával, azonban magyar filológusként nem sikerült elhelyezkednie. Szervező pedagógusi állást kapott, emellett természetrajzot, informatikát és rajzot tanított.

Elmondása szerint diák éveiről csak pozitív emlékei vannak. Teljes mértékben meg van elégedve az Ungvári Nemzeti Egyetemen szerzett tudásával és egykori tanáiraival egyaránt. Mivelhogy magyar nyelv és irodalom szakra nyert felvételt, ebből kifolyólag anyanyelvén tanulhatott, csak néhány tantárgyat oktattak számukra ukrán nyelven.

Kedves emlékek fűzik ahhoz az időszakhoz, amikor jó tanulmányi eredménye jóvoltából lehetősége adódott megpályázni egy magyarországi részképzést. Ennek köszönhetően két hónapig a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem diákja lett. Egyidejűleg mindkét felsőoktatási intézmény biztosította számára az ösztöndíjat, aminek szintén nagyon örült.

Az interjúalany elmondta, hogy egyetemi tanulmányai idején magyar nyelvből és irodalomból, illetve történelemből szerezte a legtöbb tudást. Leginkább a magyar nyelv érdekelte őt, így vélhetőleg ezt a tantárgyat sajátította el a legjobban.

A megkérdezett tanárnő ez ideig szervező pedagógus továbbképzéseken vett részt, tudniillik ezen a szakterületen tevékenykedik. Véleménye szerint ezek a tanfolyamok segítséget nyújtanak abban, hogy eredményesebben, hatékonyan tudjon foglalkozni a gyerekekkel. K. M. részt vett a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola által szervezett egynapos képzésén, ahol előtérbe kerültek a népi hagyományok és a kreativitás.

Az interjúalany elmesélte, hogy pályakezdő pedagógusként nehézséget okozott számára, hogy a dokumentációt ukrán nyelven kellett vezetni. Ahhoz, hogy pedagógusként

helyt álljon és teljesíteni tudja a tanmenet által előírt követelményeket, elengedhetetlen volt, hogy megértse az ukrán nyelven íródott iratok tartalmát.

A megkérdezett tanárnő úgy vélekedett, hogy pályakezdőként sokat kellett készülnie az órákhoz, mivel olyan tantárgyakat tanított, amelyek nem a saját szakterületéhez tartoztak. Úgy érzi, a négy év alatt szerzett némi tapasztalatot e téren, mostanra könnyebben veszi az akadályokat. Az oktatási folyamat során már rangsorolni tudja a tananyagokat fontossági sorrend alapján, ennek köszönhetően mérlegeli, milyen behatóan kell tanulmányozni egy-egy feldolgozásra váró leckét.

Annak dacára, hogy K. M. csak ötödik éve tevékenykedik a szakmában, meglátása szerint szerzett némi rutint, amely segítségére van minden téren. Azt gondolja, alkalma volt megtapasztalni, miként kell foglalkozni a különböző korosztályú gyerekekkel, hogy eredményes legyen az együttműködés.

Az interjúalany elmesélte, hogy a Nagyszőlősi Járási Tanügyi Osztály által szervezett egyik énekversenyen a tanítványai második helyezést értek el. Kezdő pedagógusként ez büszkeséggel töltötte el őt. A KMPSZ által szervezett természetrajz tanulmányi vetélkedőn ötödikes diákjai is jelentős sikereket értek el.

K. M. úgy vélekedett, hogy munkája során eddig még nem történt olyan eset, amit kudarcként élt volna meg. Bevallotta, ha lehetősége lenne, hogy újra szakmát válasszon, ismét a pedagógusi hivatás mellett döntene. Bár a kezdet kezdetén nem voltak ilyen törekvései, most mégis úgy érzi, hogy a megfelelő szakmát választotta, szeret a gyerekekkel foglalkozni.

P. Jolán, a továbbiakban P. J., 1967-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Munkácsi Tanítóképzőben folytatta tanulmányait, ahol 1986-ban diplomát szerzett alsós tanítói végzettséggel.

A pedagógusi szakmát édesanyja hatására választotta, aki szintén alsós tanítóként munkálkodott hosszú éveken keresztül. Elmondása szerint egy életkép volt előtte, hisz már gyermekkorától kezdve figyelemmel kísérte, ahogyan édesanyja készült az órákhoz, írta az óravázlatokat, készítette a szemléltető eszközöket. Gyakran csatlakozott hozzá, segédkezett, amiben tudott, legszívesebben „tanító néniset” játszott. Számára nem volt kérdés a jövőbeli szakmáját illetően, mindenképpen alsós gyerekekkel szeretett volna foglalkozni, sohasem volt más álma.

A pedagógusi pályán 27 ledolgozott éve van, melyek mindegyikét a helyi általános iskolában töltötte. Munkába állásakor már rendelkezett szakirányú diplomával.

Szakmáján kívül 7 évig dolgozott. Anyagi okok miatt hozta ezt a döntést, mivel a fia akkor felvételizett a Nyíregyházi Főiskolára, ahol magas volt a tandíj. Abban az időszakban Kárpátalján a tanárok fizetését nem folyósították rendszeresen, ezért úgy döntött, hogy külföldön vállal munkát. Az édesanyját nem szeretne magára hagyni, ezért közös megegyezés alapján úgy határoztak, hogy a férje otthon marad, ő pedig kihasználja a kínálkozó lehetőséget, hogy több jövedelemhez jusson a család.

A diákéveiről sok emléke van, elmondása szerint egy nagyon jó csoportba járt. Egykori diáktársaival a mai napig szoros kapcsolatban állnak, akik közül egyikük a tavalyi év folyamán elhunyt, és ez nagyon megviselte mindannyiukat. Eleinte ötévente, az utóbbi időszakban minden évben találkoznak egymással, mivel úgy érzik, hogy nem szeretnék elvesztegetni egyetlen évet sem.

Kedves emlékek fűzik egykori osztályfőnökéhez, L. Marika nénihez, aki tyúkanyóként terelgette őket. A néhai tanárnő többször elhatározta, hogy meglátogatja tanítványait az albérleten, hogy megnézzze, hogyan töltik az estéket, a tanulásra szánt időt. Egyik alkalommal, a kora reggel tett látogatás során, P. J. és lakótársai sehol sem találták a fésűt, ezért villával fésülködtek meg, mert mindenképpen jó benyomást szerettek volna kelteni. Később néhai osztályfőnöküknek is elmesélték ezt a vicces dolgot. A tanítónő bevallotta, hogy nem erre az esetre emlékezik vissza a legszívesebben, azonban valami oknál fogva emlékei között megmaradt ez a történet.

Egy másik kedves történet, amit szívesen felidéz, amikor az Ungvári járási Onokócon egy úttörőtáborban voltak nyári gyakorlaton. Elmondása szerint nagyon sok érdekes dolog történt ott velük. Naplót is vezettek arról az időszakról, amit a mai napig féltve őrizgetnek.

Arra a kérdésre, hogy milyen tantárgyból szerezte meg a legtöbb tudást, az interjúalany elsőként a matematikát említette. Véleménye szerint egykori tanáruk, I. Laci bácsi „beléjük sulykolta” a módszertant, ami a matematika tanításhoz szükséges. Az általa vezetett órákon nagyon sok hasznos ismeretanyaghoz jutottak a diákok, amit a mai napig hasznosítani tudnak. Úgy érzi, hogy ő és diáktársai egy magas szintű tudásra tettek szert a tanítóképzős évek alatt.

P. J. elmondása alapján a Munkácsi Tanítóképző néhai magyar nyelv és irodalom tanárnője nagyon megbízott a bökényi diákok tudásában, sokszor megdicsérte őket. Mint kiderült, L. Mária és T. Editke, a Tiszabökényi Általános Iskola egykori magyartanára az egyetemi évek alatt osztálytársak voltak. Osztályfőnökük gyakran hangoztatta, hogy olyan tudást egy általános iskolában, mint amelyet ők szereztek Editke tanárnő mellett, nem

szereznek diákok. Ennek okán a fent említett tanárő a korábban megszerzett tudásukra támaszkodva csak csiszolta a meglévő ismereteiket a magyar nyelv és irodalom terén.

Az interjúalany fontosnak tartotta elmondani, hogy véleménye szerint a tiszabökényi végzősök nagy tudással felvételiztek a Munkácsi Tanítóképzőbe. Különösen az anyanyelv terén széleskörű ismeretekkel rendelkeztek, melynek köszönhetően rutinosan tevékenykedtek minden tanórán, amiért máig hálás egykori általános iskolai tanárőjének, T. Editkének.

P. J. és a Tiszabökényi Általános Iskola tanulói méltán büszkék egykori tanárakra, aki kiváló munkájának elismeréséért a Magyar Nyelvtudományi Társaság Arany Oklevelét vette át 2008-ban. A Magyar Nyelvtudományi Társaság Gyémánt Oklevelét 2012-ben kapta meg. Ebben az elismerésben azok a magyar tanárok részesülnek, akiknek 12 tanítványuk eljut a Kárpát-medencei döntőre (Nagy, 2017).

A közel 30 éves munkavisztonnyal rendelkező tanítónő számtalan továbbképzésen vett részt Ungváron és Beregszászban. Ezek közül nagyon hasznosnak tartja azokat a tanfolyamokat, amelyek magyar nyelven folynak, illetve azokat, amelyek az ukrainai oktatás irányelvein alapulnak. Véleménye szerint, ha a képzéseken csak a magyarországi iskolarendszerről beszélnek, az oktatási rendszerekben rejlő különbözőségek miatt kevés új ismeretet lehet szerezni, amit a Kárpátalján dolgozó pedagógusok beépíthetnek a mindennapi tevékenységükbe. Azonban munkája során segédletként ő is előszeretettel használja a magyarországi tankönyveket és módszertani anyagokat.

A megkérdezett tanítónő úgy véli, hogy évekkel ezelőtt a pedagógusoknak kevesebb energiát kellett fektetni a tanításba, mint napjainkban, holott kevés segédeszközzel rendelkeztek. Akkoriban nem volt internet, a gyerekek nem igényelték, hogy a tanárok minden percüket lekössék különböző szemléltetők és egyéb eszközök bevonásával. Ennek dacára mégis úgy érzi, hogy korábban sokkal eredményesebb volt a munkája a nagyobb létszámú osztályokban, mint most kevesebb gyerekekkel, valamint a XXI. századi technikai és egyéb eszközök igénybevételével.

Meglátása szerint manapság a kisiskolások csak arra kíváncsiak, és a cél elérése érdekében néha egy varázsló, vagy akár egy bohóc szerepébe bújva kell lekötni a gyermekek figyelmét, olykor eredménytelenül. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján úgy vélekedik, hogy 20 évvel ezelőtt a nagyobb létszámú osztályokban kevesebb szemléltetéssel, úgymond szürkébb tanítással, csak a módszertani ismeretekre támaszkodva eredményesebb volt a pedagógusok munkája, mint most.

Arra a kérdésre, hogy mire büszke a hivatásával kapcsolatban az interjúalany elmondta, hogy nem kapott semmilyen díjat, ugyanis nem vett részt versenyeken, mert nem érezte szükségét, hogy megmérettesse magát, illetve tanítványait. P. J. megjegyezte, hogy utólag visszagondolva neki is lehetősége lett volna rá, hiszen az évek során sok tehetséges tanítványa volt, azonban ő nem tartotta fontosnak ezeket a megmérettetéseket. Véleménye szerint a gyerekeknek a saját elvárásaiknak kell megfelelniük, lényegesnek tartja, hogy a tanulók a megszerzett tudást alkalmazni tudják a mindennapi életben.

Büszke rá, hogy volt olyan osztálya, ahol magas volt a továbbtanulási ráta, mivelhogy a 36 tanuló közül több mint húszan felsőfokú végzettséggel rendelkeznek. Elmondása alapján egykori tanítványai közül sokan Magyarországon, illetve más külföldi országokban a Tiszabökényi Általános Iskolában megszerzett tudással most learatják a babérokat. Megfeleltek egy külföldi mércének és kamatoztatni tudják azt a tudást, melynek megszerzéséhez ő is jelentősen hozzájárult. Volt tanítványai közül többen is büszkén vallják meg, hogy ők a Tiszabökényi Általános Iskola egykori diákjai és P. J. volt az első tanítónőjük.

Az interjúalany bevallotta, hogy a megélt sikerek ellenére is fájjalja, hogy a tanítóképzős évek alatt ő és diáktársai a pedagógiát és pszichológiát nem magyar nyelven tanulták. Úgy érzi, ha lehetősége lett volna ezeket a tantárgyakat anyanyelvén tanulni, valószínűleg több tudást szerzett volna e téren, amit jobban tudott volna alkalmazni és kamatoztatni munkája során, illetve a mindennapokban.

Tapasztalata alapján úgy véli, hogy napjainkban egyre több kisiskolás küzd mentális problémákkal, amelyeket könnyebben tudna orvosolni, ha a fent említett szakterületeken jártasabb lenne. P. J. kudarcként éli meg ezt a helyzetet. Úgy érzi, ha anno, a diákévei alatt, az orosz szakirodalommal egyidejűleg magyar nyelven is elsajátította volna ezeket az ismereteket, most hatékonyabb segítséget tudna nyújtani a sajátos nevelést igénylő tanítványainak.

A megkérdezett tanítónő úgy nyilatkozott, ha lehetősége lenne újra szakmát választani, ugyanígy döntene. Bevallása szerint soha nem akart más pályát választani, egyszer sem bánta meg a döntését. Szívvel-lélekkel teszi a dolgát mindennap, nagyon szereti a gyerekeket és a hivatását. Nagyon örül annak, hogy a Tiszabökényi Általános Iskola pedagógusa lehet, meg sem fordult a fejében, hogy egy másik faluban, egy másik tantestületben dolgozzon. Fontosnak tartja, hogy egy olyan kollektíva tagja lehet, ahová örömmel, jókedvűen jár dolgozni.

K. Tímea, a továbbiakban K. T., 1987-ben született. Tanulmányait 1993-ban kezdte meg a Tiszabökényi Általános Iskolában, majd 2002-ben felvételt nyert a Péterfalvai Református Líceumba. A líceum befejezése után az Ungvári Nemzeti Egyetemen folytatta tanulmányait kémia szakon.

Az interjúalany elmesélte, hogy azért választotta ezt a szakmát, mert szeretne volna bevezetni a gyerekeket a kísérletek világába, hogy ők is megtapasztalják a felfedezés örömét. Úgy vélekedett, hogy annak reményében iratkozott be a kémia szakra, mert azt gondolta, hogy ez a felfedezések világa lesz. Később szembesült vele, hogy a gyakorlati munkák során szükség van az elméleti ismeretekre is. Elmondta, hogy részben azért is választotta ezt a hivatást, mert szeretne volna megértetni tanítványaival, hogy a körülöttünk lévő világ a fizikai és kémiai törvényszerűségeken alapszik.

Két diplomával rendelkezik. A főiskolai végzettséget 2009-ben, az egyetemet pedig 2010-ben szerezte meg. A pedagógusi pályán 3 ledolgozott éve van, melynek mindegyikét a tiszabökényi iskolában töltötte.

Elmondása szerint 2010-ben, az egyetem befejezése után elég nehéz volt elhelyezkedni a pedagógusi pályán. Mivel kettős diplomával rendelkezik: tanár és vegyész, így lehetősége nyílt kémikusként dolgozni egy gyárban. Friss diplomásként a munkaközvetítő hivatalhoz fordult, ennek ellenére mégsem sikerült munkába állnia. Áthidaló megoldásként 6 hónapig segélyt folyósítottak számára, majd ezt követően állást kapott a Tiszapéterfalván található „Дядя Ваня” konzervgyárban. 2011. március 14-én kezdte el a munkát.

Először minőségellenőrként, majd laboránsként, később főlaboránsként tevékenykedett 3 éven keresztül. 2014-ben üzemvezetői beosztásba került, ez a munkakör nagyobb felelősséggel járt. Mivel 2017-ben leépült a konzervgyár, így őt is elbocsátották. Ugyanebben az évben, novemberben, állást kapott a Tiszabökényi Általános Iskolában. Munkába álláskor már rendelkezett a szakirányú diplomával.

Szívesen emlékezik vissza diákéveire. Elmondása szerint magyarként nagyon nehéz dolga volt az egyetemen, annak ellenére, hogy a Péterfalvai Református Líceumban magas szintű tudásra tett szert ukrán nyelvből is. K. T. úgy vélekedett, hogy felsőfokú tanulmányai idején nagyon jó és megértő tanárai voltak. Amikor megkapta a diplomát, kicsit csalódott volt. Mivelhogy gyakran jártak a fizika tanszékre különböző kísérleteket végezni, azt remélte, hogy egy fizikusi diplomát is kapni fog.

A megkérdezett tanárnő bevallotta, hogy az egyetemi tanulmányai alatt legjobban azokat a gyakorlati órákat szerette, ahol kémiai és fizikai kísérleteket végeztek. Úgy érzi, hogy nem nézték le amiatt, mert nemzetiségi hovatartozása miatt nem tudta úgy kifejezni

gondolatait, mint ukrán diáktársai. Véleménye szerint a gyakorlati órákon a magyar diákok kitűntek tehetségükkel társaik közül.

Pozitívumként élte meg, hogy az Ungvári Nemzeti Egyetemen voltak olyan tanárok, akik magyarul beszéltek a diákokkal, s ezáltal kiküszöbölték a nyelvi akadályokat. Jóleső érzéssel töltötte el, amikor egykori tanárai tehetségét felismerve arra kérték, hogy tegye le a szükséges vizsgákat, hogy átmenjen Debrecenbe, a kutatóintézetbe. K. T. azonban nem élt ezzel a lehetőséggel, ugyanis az volt a célja, hogy az egyetem befejezése után tanár legyen, ami akkor nem sikerült.

Saját bevallása szerint utólag visszagondolva nem bánta meg, hogy nem tanári pályán kezdte, hanem először kipróbálta magát egy gyárban, ahol felnőttekkel kellett dolgozni. Úgy érzi, előnyére vált, hogy megtanult együttműködni a felnőttekkel, és csak azután kezdte el a pedagógusi hivatást. Véleménye szerint a fiatal tanárokat kevésbé tisztelik a diákok. Másrészt, kémikusként több tapasztalatot szerzett a konzervgyárban, mint az iskolában.

Az interjúalany elmondta, hogy egyetemi évei alatt kémiából szerezte meg a legtöbb tudást, nevezetesen szerves kémiából, mivelhogy szakirányként ezt választotta, továbbá fizikából, fizikai kémiából, illetve biokémiából is széleskörű ismeretekre tett szert.

A megkérdezett tanárnő elmesélte, hogy Beregszászban részt vett egy kémia és fizika továbbképzésen, ahol nagyon jól érezte magát. Szakmabeli kollégáival közösen különféle feladatokat oldottak meg, alkalmuk nyílt tapasztalatcserére, közös megbeszélésekre. Véleménye szerint sokkal hatékonyabb és eredményesebb egy tanfolyam, ha a pedagógusok személyesen vesznek részt rajta, mert az online felületeken főként az elméleti ismeretekre fektetik a hangsúlyt.

Mivel az interjúalany negyedik éve dolgozik pedagógusként, így a szakma pozitív és negatív aspektusairól kevésbé tudott nyilatkozni. Pozitívumként éli meg, hogy tanítványai között akadnak olyan diákok, akik a későbbiekben a kémiával kapcsolatos szakterületeken szeretnének elhelyezkedni. Továbbá, örömmel tölti el az is, amikor a tanulók megcsillogtatják tehetségüket az általa vezetett tanórákon.

K. T. beismerte, hogy büszkeséget érez minden egyes alkalommal, amikor sikereket ér el a gyerekekkel, akár egy téma feldolgozása kapcsán. Elmesélte, hogy amikor első alkalommal készítette fel tanítványait egy tanulmányi vetélkedőre, egyikük tizedik helyezést ért el. Nemrégiben diákjai részt vettek a „Kárpátaljai komplex természettudományi csapatverseny magyar tannyelvű iskolák számára” tanulmányi csapatversenyen, ahol az első fordulóban első, a második fordulóban 2. helyezést értek el.

Saját bevallása szerint kudarcként éli meg, amikor osztályfőnökként nem tudja megfelelően kezelni tanítványai negatív irányú viselkedését. A megkérdezett tanárnő úgy nyilatkozott, ha újra szakmát kellene választani, ugyanúgy döntene, mint először. A lehetőségekhez mérten pedagógusként tevékenykedne, de mindenképpen kémiával foglalkozna.

I. Brigitta, a továbbiakban I. B., 1991-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Tiszaújlaki Széchenyi István Középiskolában folytatta tanulmányait, majd ezt követően felvételt nyert a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolára, tanító és biológia szakra.

Arra a kérdésre, hogy miért választotta ezt a szakmát I. B. azt válaszolta, hogy gyermekkorában két szakma között vacillált. Eleinte nem tudta eldönteni, orvos vagy tanár legyen. Az idő múlásával, miközben sikerélményei voltak a tanulás terén, akkor eltökélte magát, hogy a pedagógusi pályára lép.

Két diplomával rendelkezik. A főiskolai végzettséget 2013-ban, a specialist (magiszteri) diplomát pedig 2015-ben szerezte meg. Mindössze egy hónapig dolgozott Forgolányban, hatodik éve pedagógusként tevékenykedik a Tiszabökényi Általános Iskolában.

Munkába állásakor már rendelkezett szakirányú diplomával. 2013-ban napközis nevelőként kezdte, ezt követően alsós tanítói állást kapott. Családi okok miatt két évig a szakmáján kívül Magyarországon dolgozott, 2020 őszétől ismét a helyi általános iskola napközis nevelője.

I. B. a diákéveire visszaemlékezve elmesélte, hogy nagyon örült annak, hogy anyanyelvén tanulhatott tovább. Noha egyidejűleg felvételt nyert az Ungvári Nemzeti Egyetemre is, ámde úgy érezte, hogy az ukrán nyelvet nem sajátította el megfelelően, ezért a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola mellett döntött.

Főiskolás éveiről pozitívan nyilatkozott. Elmondása szerint sok tudással gyarapodott, élményekkel gazdagodott. Segítőkész tanárai voltak, akadt köztük olyan, akivel a mai napig tartja a kapcsolatot. Saját bevallása szerint egyik tanára hatására kezdett érdeklődni a gyógytestnevelés iránt. Úgy vélekedett, ha Ukrajnában lehetősége lenne folytatni tanulmányait ezen a szakterületen, akkor megtenné, ugyanis szeretne gyógypedagógiával foglalkozni.

Elmesélte, hogy a diplomamunkája kapcsán két iskolában felmérte a tanulók egészségi állapotát. Ekkor fogalmazódott meg benne, hogy szeretne olyan képzettséget szerezni, melynek segítségével meg tudja állapítani, hogy a gyermekek körében kinek milyen

betegségei vannak. Úgy nyilatkozott, hogy szívesen foglalkozna gerincferdüléssel gyerekekkel.

Az interjúalany elmondta, hogy a felsőfokú tanulmányai idején nagyon érdekelte őt a gyermekpszichológia és a fejlődéslélektan. Elmesélte, hogy betekintést nyert a rajzelemzés rejtelseibe is, ami különösen elnyerte a tetszését.

A megkérdezett tanítónő még nem vett részt semmilyen szakmai továbbképzésen. Beismerte, hogy kezdő pedagógusként nehézségekkel szembesült, azonban az idő múlásával egyre több tapasztalatot szerzett.

Kérdésemre, hogy mire büszke a hivatásával kapcsolatban az interjúalany közölte, hogy tanítványainak köszönhetően 2016-ban a Kedvenc Tanítóm online szavazás győztese lett (ferences.hu/VV, 2016).

Úgy vélekedett, hogyha újra szakmát választana, ismét a pedagógusi hivatás mellett döntene.

Z. Erika, a továbbiakban Z. E., 1979-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Munkácsi Tanítóképzőben folytatta tanulmányait. Jelenleg a Rovnói Nemzetközi Egyetemen tanul tanítói és biológia szakon.

Arra a kérdésre, hogy miért választotta ezt a szakmát, Z. E. elmondta, hogy egyrészt eleget tett a szülei kívánságának, másrészt pedig mindig is szerette a gyerekeket. Bevallotta, tinédzserként vonzotta a kereskedelem is, azonban édesanyja határozottan ellenezte a szándékát.

Két diplomával rendelkezik, a legmagasabb fokú végzettsége a főiskolai. Az első diplomát 1998-ban, a főiskolai képzettséget pedig 2020-ban szerezte meg. Elmondása szerint a tanítóképző befejezése után családi okok miatt nem folytatta tanulmányait.

A pedagógusi pályán 22 ledolgozott éve van, kizárólag a Tiszabökényi Általános Iskolában dolgozott. Munkába álláskor már rendelkezett szakirányú diplomával, azonban alsós tanítóként nem sikerült elhelyezkednie. 9 évig szervező pedagógusként tevékenykedett, ezzel egyidejűleg egy-egy rövid időszakon keresztül tanított matematikát, könyvtárosként, illetve napközis nevelőként is dolgozott. Ezt követően alsós tanítói állást kapott, emellett rövid ideig továbbra is könyvtárosként, valamint fél állásban napközis nevelőként is tevékenykedett. Második éve biológiát tanít.

A megkérdezett tanítónő szívesen emlékszik vissza diákéveire. Elmondása alapján egykori magyar nyelv és irodalom tanárnője gyakran megdicsérte a tiszabökényi végzősöket, nagyon meg volt elégedve a tudásukkal.

Z. E. elmesélte, milyen kalandos élményben volt részük, amikor egyik csoporttársa jóvoltából 1996-ban részt vettek a Tipp-hopp televíziós vetélkedőn. Az Ikarus, amivel utaztak, nagyon rossz műszaki állapotban volt, ebből kifolyólag a határ túloldalán a busz hamarosan lerobbant. Mivelhogy akkoriban még nem volt mobiltelefon, ezért két diáktársuk stoppal elindult Budapestre, hogy értesítsék a vetélkedő szervezőit a lehetséges késésről. Eközben a buszsofőr mindent megtett annak érdekében, hogy a jármű újra menetképes legyen. Hosszú órák kitartó munkájának köszönhetően a Munkácsi Tanítóképző diákjai estére megérkeztek a fővárosba. Kezdetét vette a vetélkedő. Eleinte a munkácsi csapat vezetett, de később az erdélyi diákok átvették a vezetést és megnyerték a fődíjat. A vesztes félnek sem volt oka szomorkodni, hiszen ők is kaptak jutalmul egy vacsorát.

Az interjúalany úgy nyilatkozott, hogy a diákévei alatt a legtöbb tudást magyar nyelvből és irodalomból, illetve gyermekirodalomból szerezte. Véleménye szerint mindkét tanárnő szakképzett volt, a diákok szívesen vettek részt az általuk tartott előadásokon. Rátermettségüknek köszönhetően a tanítóképzős hallgatók több alkalommal is magyar nyelvű színházi előadásokon vehettek részt.

A 22 éves munkaviszonnal rendelkező tanítónő számos továbbképzésen vett részt Nagyszőlösön, Beregszászban, valamint Ungváron. Véleménye szerint ezeken a tanfolyamokon mindamelllett, hogy tájékoztatják a pedagógusokat az oktatásban végbemenő változásokról és újításokról, a tanárokat érintő jogi kérdésekben is segítséget nyújtanak az előadók.

Z. E. úgy vélekedett, hogy az új reformoknak köszönhetően az állam korszerű eszközökkel és berendezésekkel látja el az iskolák 1. osztályait, amelyek részben elősegítik az oktatási reformok megvalósítását. Sajnálatos tényként közölte, hogy két évvel ezelőtt a tiszabökényi iskola elsősei nem kaptak új bútort.

A megkérdezett tanítónő pozitívumként értékelte, hogy napjainkban a pedagógusoknak lehetőségük van beszerezni a magyarországi szemléltető eszközöket, tudniillik, korábban sajátkezűleg kellett elkészíteni.

A pályakezdése óta eltelt időszakban elmondta, hogy tapasztalata alapján manapság passzívabbak a gyerekek, mint 20 évvel korábban. Akkoriban a kisiskolások sokkal jobban szerettek tanulni, a pedagógus szava szent és sérthetetlen volt számukra. Anno még értéket képviselt a könyv, amit a XXI. században teljesen háttérbe szorít az internet világa.

Meglátása szerint manapság a szülők is másképp viszonyulnak a tanárokhoz, az oktatási-nevelési folyamat egészéhez. Valószínűsíthető, hogy azok a szülők, akik közel két évtizeddel ezelőtt gyermekként az iskolapadban ültek, számukra nyomasztó érzés lehetett az akkori időszakra jellemző szigor. Az interjúalany lehetségesnek tartja, hogy ennek okán sokan közülük úgymond lazábbra engedik a gyeplőt a gyereknevelés terén, ami hosszú távon nem célravezető.

Z. E. beismerte, hogy jóleső érzés tölti el, amikor egykori tanítványai évek múltán is kedélyesen elbeszélgetnek vele, érdeklődnek a hogyléte felől. Arra a kérdésre, hogy mire büszke a hivatásával kapcsolatban, beszámolt róla, hogy szervező pedagógusként nyert egy kirándulást a Tiszabökényi Általános Iskola részére. Évekkel ezelőtt a Nagyszőlősi Járási Tanügyi Osztály által meghirdetett versenyre ő is benevezett egy pályamunkával: megírta Tiszabökény, illetve a Tiszaháti Tájémuzeum történetét. A megmérettetés 2. helyeztjeként 5 tanártársával és néhány diákkal kirándulni mentek a Szinevéri-tóhoz.

A megkérdezett tanítónő bevallotta, hogy érzelmileg megviselte őt, hogy 9 évig nem a szakképzettségének megfelelő munkakörben dolgozott. Elmesélte, milyen nehézségekkel kellett szembenéznie, amikor egy süket-néma tanítványa volt. A kislány egy halmozottan hátrányos családból származott, és részben a szülők hanyagsága miatt nem rendelkezett a megfelelő iratokkal, hogy inkluzív oktatásban részesüljön.

Z. E. úgy vélekedett, hogyha újra szakmát kellene választania, ismét alsós tanítónő lenne. Meglátása szerint a kisiskolások fogékonyak a tanulásra, látni a csillogást a szemükben, amikor érdeklődnek az új ismeretek iránt.

Sz. Csilla, a továbbiakban Sz. Cs., 1984-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után felvételt nyert a Péterfálvai Református Líceumba, majd ezt követően az Ungvári Nemzeti Egyetemen folytatta tanulmányait magyar nyelv és irodalom szakon.

A megkérdezett tanárnő úgy vélekedett, hogy szülei, illetve a líceumi tanárai és osztálytársai motiválták őt, hogy továbbtanuljon. A pedagógusi szakmát azért választotta, mert tetszett neki. Diákként megfigyelte tanárait, ahogyan magyarázták a tananyagot, akkoriban úgy tűnt számára, hogy ez olyan egyszerű feladat. Mióta ő is pedagógusként dolgozik, rájött arra, hogy a könnyednek tűnő tanári magyarázatot komoly felkészülés előzi meg.

Az interjúalany beszámolt róla, hogy számára meghatározó élmény volt, amikor a líceum tanulójaként 2 diáktársával együtt részt vett egy irodalmi vetélkedőn. Valószínűleg ez is adott számára egy útmutatót a leendő szakmája kiválasztása kapcsán.

Két diplomája van, egyetemi végzettséggel rendelkezik. Az alapképzést 2006-ban, a specialist (magiszteri) diplomát 2007-ben szerezte meg. A pedagógusi pályán 13 ledolgozott éve van, nyolcadik éve dolgozik a Tiszabökényi Általános Iskolában. Munkába állásakor már rendelkezett szakirányú diplomával.

Ötödéves egyetemistaként állásajánlatot kapott a Karácsfalvai Sztojka Sándor Görögkatolikus Líceumban, ahol nevelő tanárként dolgozott. 2008-ban már magyar szakos tanárként helyezkedett el ugyanebben az intézményben, eközben nevelőként, illetve könyvtárosként is tevékenykedett. 2013-ban a Tiszabökényi Általános Iskolában szervező pedagógusi állást kapott, később magyar nyelvet és irodalmat is tanított.

Sz. Cs. elmesélte, hogy nagyon szeretett az Ungvári Nemzeti Egyetemen tanulni, nem bánta meg a döntését. Elmondása alapján a magyar nyelv és irodalom szakos diákok a tantárgyak háromnegyedét magyarul tanulták, azonban az egyetemen voltak ukrán nyelvű előadások is. Ez nehézséget okozott számára, mivel ezeket a vizsgákat ukrán nyelven kellett teljesíteni, azonban végül sikerült leküzdenie az akadályokat.

Kedves emlékek fűzik egykori szobatársaihoz, csoporttársaihoz, akikkel délutánonként gyakran sétáltak Ungvár utcáin, amikor szabadidejük engedte. Saját bevallása szerint az Ungvári Nemzeti Egyetemen a legtöbb tudást magyar nyelvből és irodalomból szerezte. Különösen behatóan tanulmányozták a különböző korszakokat, az antik irodalomtól a kortárs irodalomig. Nagyon érdekes volt számára a folklorisztika, ezeken az előadásokon sok új ismeretre tett szert. Az interjúalany beszámolt róla, hogy a mai napig megvannak az egyetemi jegyzetei, amit néha elővesz és tudja használni.

Sz. Cs. elmondta, hogy az Ungvári Nemzeti Egyetem által szervezett továbbképzéseken szokott részt venni. Nagyon elnyerte a tetszését a 2 évvel ezelőtt megrendezésre kerülő tanfolyam, amelynek a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola volt a házigazdája.

A 13 éves munkavisztonnyal rendelkező tanárnő kifejtette véleményét a szakmájában végbemenő változásokkal kapcsolatban. Meglátása szerint, már egyszerűbb és könnyebb felkészülnie az órákra, mint korábban, mivelhogy az évek során kellő tapasztalatra tett szert. Úgy ítéli meg, hogy egyre nehezebb a gyerekeket tanítani, rávenni arra, hogy tanuljanak, olvassanak.

Az interjúalany büszkén mesélt róla, hogy tanítványai sikeresen szerepelnek a versenyeken. 2012-ben a KMPSZ által szervezett költészet napi vetélkedő nagyszülősi járási középöntőjén Molnár Szabina 2. helyen végzett.

2018-ban a járási Simonyi Zsigmond helyesírási versenyen Sáfí Barbara első lett, a megyei döntőn a 6. osztályosok között 3. helyezést ért el (Bursza, 2018).

2019-ben ugyanezen a helyesírási versenyen a hetedik osztályos tanuló különdíjas lett (Hidi, 2019).

2020-ban Kincses Livia Lilla, 5. osztályos kisdíák, 1. helyezést ért el a Karádi László helyesírási versenyen (<http://kmpsz.uz.ua/oldal/tanulmanyi-vetelkedok-eredmenyei.html>).

Sz. Cs. nemcsak pedagógusként, hanem társadalmi szerepvállalásban is jeleskedik. A Tiszaháton 2018-ban útjára indult egy kezdeményezés, melynek keretein belül a történelmi egyházak képviselői, a környező települések lakói, valamint az oktatási és kulturális intézmények tanárai és diákjai együtt várják Krisztus születését (Bodnár, 2019).

A megkérdezett tanárnő beismerte, hogy kudarcként éli meg, ha nem tudja úgy átadni a tananyagot, ahogy szeretné, vagy a gyerekek nem értik meg a magyarázatot. Megviseli őt, ha nagyon sokat készül egy órára, felhasználja a modern technikai eszközöket is, ennek dacára tanítványai nem mutatnak érdeklődést a tanulás iránt, nem kap tőlük semmilyen visszajelzést.

Sz. Cs. elmondta, hogyha újra döntést kellene hoznia a jövőbeli szakmáját illetően, ismét magyar nyelv és irodalom szakos tanár lenne.

V. Tünde, a továbbiakban V. T., 1981-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Munkácsi Tanítóképzőben, illetve a Munkácsi Állami Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói szakon.

A megkérdezett tanítónő a pedagógusi szakmát tanárai javaslatára választotta, illetve édesapja is ezt sugallta, aki szintén pedagógusként tevékenykedett. Bár szeretett a gyerekekkel foglalkozni, de tinédzserként igazából még nem tudta eldönteni, milyen hivatást válasszon magának.

Három diplomája van, egyetemi végzettséggel rendelkezik. Első diplomáját 2000-ben, a főiskolai végzettséget 2002-ben, a specialist (magiszteri) diplomát 2003-ban szerezte meg. 20 ledolgozott éve van a pedagógusi pályán, a Tiszabökényi Általános Iskolában 16 éve tevékenykedik.

Munkába álláskor már rendelkezett szakirányú diplomával. Pályakezdőként a Tiszaújlaki 2. számú Középfiskolában kapott állást, ahol 1 évig technikát tanított. Ezt követően 3 évig alsós tanítónak dolgozott, illetve egy fél évig az óvodában kisegítő óvónőként is tevékenykedett.

2004-ben állásajánlatot kapott szülőfalujában, Tiszabökényben, ahol 4 évig alsós tanítónak dolgozott. A szülési szabadság lejárta után 2 évig napközis nevelőként tevékenykedett, majd ismét alsós tanítói állást kapott.

Elmondása szerint diákéveiről nagyon jó emlékei vannak. Egykori osztályfőnökük, bár szigorú, ellenben kedves ember volt, aki magyarul beszélt a diákjaival. Tanítványai szerették és tisztelték őt, sok érdekes programot szervezett számukra. Osztályfőnöki munkálkodásának köszönhetően összekovácsolta tanítványait, egy összetartó csapatá lettek ezáltal.

Az interjúalany úgy vélekedett, hogy főként azok a pedagógusok nőttek a szívükhöz, akik magyar nyelven oktatták őket. Egykori kémia tanárnőjük érdekes kirándulást szervezett számukra, melynek során meglátogatták Kárpátalja nevezetességeit, többek között a Sipot-vízesést is.

V. T. elmesélte, hogy diákévei idején a legtöbb tudást matematikából és idegen nyelvből szerezte, mivelhogy ezeket a tantárgyakat szerette a legjobban. Elmondása alapján a pedagógiai gyakorlatok során sok hasznos és értékes tapasztalatot szereztek a tanítóképzős diákok.

A megkérdezett tanítónő pályája során különböző továbbképzéseken vett részt Nagyszőlősen, Beregszászban, valamint Ungváron is. Véleménye szerint ezeken a tanfolyamokon a pedagógusok megfelelő módszertani útmutatást kapnak az oktatási-nevelési folyamat során felmerülő problémák megoldásával kapcsolatban.

A két évtizedes tapasztalattal rendelkező tanítónő beszámolt róla, hogy az elmúlt években az oktatásban nagyon sok változás történt, ami főként az új reformoknak köszönhető. Úgy érzi, hogy a pedagógusi szakma is teljesítményorientáltabbá vált ezáltal. A körülöttünk lévő felgyorsult világ hatására sokkal kevesebb idő jut egy-egy téma elsajátítására és begyakorlására, illetve a gyermekek lelki egészségének megőrzésére.

V. T. tapasztalata alapján úgy nyilatkozott, hogy az informatika rohamos fejlődésével az oktatási is egy új, modern formát öltött, melynek nemcsak pozitív, hanem negatív vonzata is van. Saját bevallása szerint egyre kevesebb gyerek tud szépen írni, romlott a tanulók finommotorikus készsége, ami megmutatkozik mindenféle kézügyességgel kapcsolatos tevékenység során.

Meglátása szerint a számítógépes technika fejlődése javarészt negatív hatással van a kisiskolásokra, mivel a mai kor gyermekei kevésbé tudnak koncentrálni az órákon, fejletlen a kommunikációs készségük. Az interjúalany úgy érzi, hogy a XXI. században ez már-már népbetegséggé nőtte ki magát a diákok körében, amit a szülők odafigyeléssel, illetve következetes nevelési elvekkkel ki tudnának küszöbölni.

V. T. elmondta, hogy nemcsak azokra a tanítványaira büszke, akik jó tanulmányi eredményüknek köszönhetően továbbtanultak, hanem azokra is, akik nem éltek a

továbbtanulás lehetőségével, viszont ennek ellenére is boldogulnak az életben, szeretik, amit csinálnak és hálásak egykori tanítójuknak az alapokért.

A megkérdezett tanítónő bevallotta, hogy munkája során kudarcként élte meg, amikor minden igyekezete ellenére akadt olyan tanítványa, akinek nem sikerült gyarapítani tudását.

Az interjúalany elmondta, hogyha újra szakmát kellene választania, már tudatosan a pedagógusi hivatás mellett döntene. Véleménye szerint az évek során ő is sokat fejlődött, sok mindent nyújtott számára a szakmája, amiért nagyon hálás.

P. Enikő, a továbbiakban P. E., 1997-ben született. Általános Iskolai tanulmányait Tiszabökényben végezte, ezután felvételt nyert a Munkácsi Humán – Pedagógiai Kollégiumba. Ezt követően a Rovnói Nemzetközi Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói és informatika, illetve tanítói és óvodapedagógia szakon.

Kérdésekre, hogy miért választotta a pedagógusi pályát, elmondta, hogy a 9. osztály végén még nem tudta eldönteni, hogyan tovább. Pszichológiát szeretett volna tanulni, ehhez azonban középiskolai végzettség szükséges. Áthidaló megoldásként felvételizett a tanítóképzőbe, mert meggyőzték, hogy a jövőbeli hivatásához ez egy jó alapot nyújt. Úgy tervezte, hogy folytatja tanulmányait pszichológia szakon, azonban a pedagógiai gyakorlatok során megtetszett neki a tanári hivatás, megszerette a szakmát.

P. E. elárulta, hogy a kezdeti lelkesedése a pszichológusi szakma iránt számára is meglepő módon alább hagyott. Mindmáig megmaradt az érdeklődése, szeret utána olvasni a szakirodalomban, azonban már lemondott róla, hogy tanulmányokat folytasson ebben a szakirányban.

Három diplomája van, magiszteri végzettséggel rendelkezik. Első diplomáját 2017-ben, a főiskolai képzettséget 2019-ben, a magiszteri végzettséget 2021-ben szerezte meg.

Negyedik éve dolgozik pedagógusként a Tiszabökényi Általános Iskolában. Munkába állásakor már rendelkezett szakirányú diplomával. Egy évig napközis nevelőként, másfél évig alsós tanítóként dolgozott. Azóta ismét napközis nevelőként tevékenykedik, illetve informatikát és ukrán nyelvet tanít.

Elmondása szerint diákéveiről zömében pozitív emlékei vannak. Néhány osztálytársával baráti viszony alakult ki közöttük, amely mindmáig megmaradt. Maradandó élmény volt számára, amikor egykori tanítóképzős csoporttársaival és néhány tanárral a III. évfolyam végén ellátogattak az Egri várba. Az interjúalany elmondta, hogy egyik osztálytársa

édesapja közbenjárásának köszönhetően a tanulmányi kirándulást nem Kárpátalján, hanem Egerben töltötték.

Emlékezetes volt még számukra, amikor a IV. évfolyam végén diáktársaival közösen elmentek szerenádot adni a tanároknak, ami a Munkácsi Humán – Pedagógiai Kollégiumban már hagyománynak számít. P. E. elmesélte, hogy a gólyabálra való készülődés is izgalmas és érdekes volt, felejthetetlen pillanatokat szerzett.

A megkérdezett tanítónő úgy vélekedett, hogy diákévei idején a legtöbb tudást matematikából és informatikából szerezte meg.

Az interjúalany kétszer vett részt szakmai továbbképzésen, ami második alkalommal online formában zajlott. A pályakezdése óta eltelt időszakkal kapcsolatban elmondta, hogy már könnyebben veszi az akadályokat. Eleinte nagyon érzékeny volt, saját kudarcaként élte meg tanítványi kudarcát, ha valami nem sikerült nekik, önmagát hibáztatta emiatt.

Úgy érzi, már sokkal tempósabban megy a felkészülés, ráállt az agya, hogyan találjon megoldást a felmerülő problémák megoldására. Bizonyos tevékenységek már rutinosan mennek számára, könnyebben jönnek az ötletek.

P. E. bevallotta, büszkeséggel tölti el, amikor egy-egy szerepre való felkészülés során azt tapasztalja, hogy tanítványai nagyon igyekeznek. Mikor kiállnak a színpadra, mindenki összeszedett, mert a gyerekeknek is ugyanannyira fontos a sikerélmény, mint a felkészítő tanárnak.

A megkérdezett tanítónő úgy vélekedett, hogy számára nehéz megválaszolni, hogyan döntene, hogyha újra szakmát kellene választania. Mióta pedagógusként tevékenykedik, látja a tanári hivatás pozitív és negatív oldalát egyaránt. Néha könnyebben el tudná magát képzelni egy olyan szakmában, amikor a munkanap végeztével nem viszi haza a teendőket, véget ér a munkája is. Ennek ellenére szereti a hivatását, úgy érzi, nem választana más szakmát.

P. E. elmondta, hogy kettős érzések kavarnak benne ezzel kapcsolatban. Nagyon szeret tanítani, lelkesen jár munkába, viszont vannak olyan napok, miután hazamegy, szeretne kicsit kikapcsolódni, illetve elvégezni az otthoni teendőket. Hangsúlyozta, hogy a gyerekek mindennap feltöltik energiával, ennek dacára a pedagógusi hivatás hátrányának tekinti, hogy a tanárok munkája a munkaidő végeztével sem ér véget.

R. Erika, a továbbiakban R. E., 1990-ben született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Munkácsi Tanítóképzőben, majd a Munkácsi Állami Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói szakon.

Az interjúalany elmesélte, hogy 15 évesen nem tudta eldönteni, hogy mit akar, milyen szakirányban folytassa tanulmányait. Szülei javaslatára választotta a pedagógusi szakmát. Úgy vélekedett, hogyha visszagondol gyermekkorára, alsó osztályos tanítónőjére mindig példaképként tekintett. Valószínűleg, később, a diákevek alatt, az ő hatására érezte magáénak a tanári hivatást, tudatára ébredt, hogy milyen jó helyen van, hogy tanítónak tanulhat.

Három diplomája van, egyetemi végzettséggel rendelkezik. Első diplomáját 2009-ben, a főiskolai képzettségét 2011-ben, a specialist (magiszteri) diplomát 2012-ben szerezte meg.

A tanítóképző befejezése után nem sikerült a szakmában elhelyezkednie, ezért 1 évig titkárnőként dolgozott egy nagyszülősi varrodában.

Tizenegyedik éve dolgozik pedagógusként a Tiszabökényi Általános Iskolában, ebből 5 és fél évet GYES-en volt. Munkába állásakor megvolt a szakirányú diplomája. 2010 óta a tiszabökényi iskola pedagógusa, 1 évig individuálisan tanított két gyereket. Ezt követően szervezőként, egy rövid ideig napközis nevelőként tevékenykedett, 2013-tól alsós tanítóként dolgozik a tanintézményben (Bodnár, 2013).

Saját bevallása szerint nagyon szeretett Munkácson tanulni, csupa jó emlékei vannak a diákevekről. Eleinte nehézséget okozott számára, hogy a pedagógiát és a pszichológiát ukránul tanulták, de később belelendült a tanulásba. Sok ukrán barátnője lett, akik segítettek neki, amiben csak tudtak. Velük a mai napig tartja a kapcsolatot.

Maradandó élmény volt számára, amikor a III. évfolyamos diákként Ungváron részt vettek egy úszóversenyen, ahol negyedik helyezést értek el. Erre mindig büszkén gondol vissza évek múltán is.

R. E. úgy vélekedett, hogy a Munkácsi Tanítóképzőben a legtöbb tudást matematikából szerezte. Bevallotta, hogy matematika iránti szeretetét egykori általános iskolai tanárának, V. Lászlónak köszönheti, aki olyan alapokat adott számára, amit a tanítóképzőben, később az egyetemen is kamatoztatni tudott.

A megkérdezett tanítónő egy szakmai továbbképzésen vett részt 2020-ban, amely online formában zajlott.

Kérdésekre, hogy miben változott pozitív és negatív irányban a pedagógusi szakma, elmondta, hogy véleménye szerint a gyerekek korábban is ilyen odaadók és szeretnivalók voltak, mint most. Az egyetlen változást azon a téren érzékeli, hogy az évek során kicserélődött a tanári gárda, mind a vezetőség, mind a kollégák között új pedagógusok jelentek meg.

Az interjúalany büszke rá, hogy egyik tanítványa 2. helyezett lett a matematika versenyen, amit részben a saját sikerének tekint. Beismerte, hogy kudarcként élte meg, amikor minden igyekezete ellenére a két sajátos nevelést igénylő tanítványával nehéz volt eredményeket elérni. Nem kapott tőlük visszajelzést, ami igazolta volna, hogy jól végzi a munkáját, azaz nem volt sikerélménye.

R. E úgy vélekedett, hogyha újra szakmát választana, plasztikai sebész lenne, ez egy régi vágya. Elmondta, annak ellenére, hogy jól érzi magát pedagógusként, szereti, amit csinál, mégis szakmát váltana.

S. Renáta, a továbbiakban S. R., 1988-ban született. A Tiszabökényi Általános Iskola befejezése után a Munkácsi Tanítóképzőben, illetve a Munkácsi Állami Egyetemen folytatta tanulmányait tanítói szakon. Ezzel egyidejűleg történelem szakon is tanult a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán.

Az interjúalany elmesélte, hogy szülei javaslatára választotta a pedagógusi szakmát, ugyanis tinédzserként még nem volt határozott elképzelése a jövőjét illetően. Időközben, a pedagógiai gyakorlat során, megtetszett neki a tanári hivatás.

5 diplomája van, egyetemi végzettséggel rendelkezik. Tanítói szakon az első diplomát 2007-ben, a főiskolai képzettséget 2009-ben, az egyetemi végzettséget 2010-ben szerezte meg. A specialist (magiszteri) diplomát történelemből 2011-ben kapta meg.

A pedagógusi pályán 10 ledolgozott éve van, kizárólag a Tiszabökényi Általános Iskolában dolgozott. 2009-ben, munkába álláskor megvolt a szakirányú diplomája, 3 évig individuálisan tanított egy roma származású kisgyereket. 2010-től történelmet, 2018 szeptemberétől történelmet és földrajzot tanít.

Diákéveiről vannak pozitív és negatív emlékei egyaránt. Negatív emlékek fűzik az ukrán nemzetiségű tanárokhoz, elmondása szerint egyikükről néha még álmodni is szokott. Az interjúalany úgy vélekedett, hogy a magyar diákoknak ugyanolyan elvárásoknak kellett megfelelni, mint az ukrán nemzetiségű társaiknak. Néhány egyetemi tanár nem volt tekintettel arra, hogy a diákok közül többen is hátrányba kerültek a nyelvi akadályok miatt.

A megkérdezett tanárnő pozitívként értékelte, hogy a munkácsi diákok idején jó baráti kapcsolatokra tett szert. Csoporttársaival kölcsönösen segítették egymást, amiben csak tudták, közös programokat szerveztek, együtt ünnepelték a születésnapokat.

Főiskolai tanulmányai kapcsán Cs. Györgyöt említette, aki nagyon sokat segített neki diplomamunkája megírásában. S. R. lelkesen áradozott néhai S. Kálmán előadásairól, véleménye szerint maradandó élményt nyújtott számára. Bevallotta, igyekszik ugyanolyan

lelkesedéssel bemutatni tanítványainak a magyar nép történetét, ahogyan diákként ő is részese volt ennek az élménynek.

Véleménye szerint diákként a legtöbb tudást a Munkácsi Tanítóképzőben szerezte meg pedagógiából és a módszertanokból. A főiskolai tanulmányai idején történelemből tett szert széleskörű ismeretekre.

Az interjúalany 2017-ben részt vett egy továbbképzésen Beregszászban. A tanfolyam során új technikákat sajátított el azzal kapcsolatban, hogyan lehet a gyerekek tudását fejleszteni az informatikai eszközök segítségével.

S. R. meglátása szerint a pedagógusi szakmában negatív irányú változás történt, mivelhogy évekkel ezelőtt a kisdíákok aktívabbak voltak, korábban nagyobb volt a tudásszomjuk. Úgy ítéli meg, hogy mindkét irányban megváltoztak az elvárások: a gyerekek kevesebbet akarnak tanulni, ezáltal ő is kevesebb tudást kínál számukra.

Pozitívumként értékelte, hogy a modern technikai eszközök többféle lehetőséget biztosítanak mind a tanárok, mind a diákok számára.

Az interjúalany bevallotta, hogy büszkeséggel tölti el a tudat, hogy pedagógusként ő is formálja a jövő nemzedékét. Tájékoztattott róla, hogy tanítványai rendszeresen sikeresen szerepelnek a tanulmányi versenyeken.

Elmondása szerint kudarcként éli meg, hogy néhány osztályban tanítás közben olyan érzése támad, mintha a tanév folyamán nem dolgozott volna semmit sem. Úgy tapasztalja, hogy a diákok egyre figyelmetlenebbek az órákon, otthon nem tanulják meg a tananyagot, ennek következtében romlik a teljesítményük is.

A megkérdezett tanárnő úgy érzi, hogy őt is megérintette a tanári kiégés szindrómája. Véleménye szerint nagyok az elvárások a pedagógusok felé, ezzel szemben kevés szakmai visszaigazolást kapnak, ami segítene átlendülni az esetlegesen felmerülő nehézségeken.

Nemtetszését nyilvánította ki azzal kapcsolatban, hogy az ukrainai iskolák nem biztosítják a tanárok számára a megfelelő technikai feltételeket. Következésképpen, gyakran előfordult, hogy a pedagógusok egy-egy hosszúra nyúlt munkanap után is kénytelenek hazavinni a szakmájukkal együtt járó kötelező feladatokat. Megesik, hogy alkalom adtán késő estig dolgozni kell. S. R. beismerte, nehezebbre esik, hogy a fent említett körülmények miatt néha választania kell a családjá és a hivatása között, ami megviseli lelkileg.

Az interjúalany elmondta, hogy bár nagyon szeret tanítani, mégis fontolgatja, hogy szakmát vált. Ennek háttérében részben családi okok állnak, másrészt úgy érzi, hogy az online oktatás miatt megsaporodtak a tanárok teendői, ami a magánélet rovására ment.

Nem tartja kizártnak, hogy a távoktatás kapcsán megjelenő nehézségek hatására fogalmazódott meg benne a pályaelhagyás gondolata.

Az elkészült interjúk során elhangzott adatok és egyéb információk összesítése után kiértékeltem a kutatás eredményeit.

A 10 interjúalany mindegyike nő, hatan tanítóként, négyen tanárként dolgoznak. Életkorukat tekintve különböző eredmények születtek: 20-30 év – 3, 30-40 év – 4, 40-50 év – 2, 50-60 év – 1 személy.

A Tiszabökenyi Gimnázium (korábban Tiszabökenyi Általános Iskola) pedagógusai eltérő számú diplomával rendelkeznek: 1 diploma – 1 tanítónő, 2 diploma – 5 pedagógus, 3 diploma – 3 adatközlő, 5 diploma – 1 személy.

1-1 tanítónőnek szakközépiskolai, illetve főiskolai képzettsége van, 8 pedagógus magisteri (korábban specialist) diplomával rendelkezik.

A pályaválasztás kapcsán eltérő válaszok születtek. Négyen tudatosan választották a pedagógusi hivatást. Ketten úgy vélekedtek, hogy tinédzserként nem tudták eldönteni, de időközben megtetszett nekik a tanári szakma.

2 interjúalany úgy nyilatkozott, hogy bár korábban is szerettek a gyerekekkel foglalkozni, az általános iskola befejezése után mégsem tudták eldönteni, milyen szakirányban tanuljanak tovább. Részben a szülők kérésének tettek eleget.

2 adatközlő a szülők javaslatára választotta a tanári pályát, azonban a pedagógia gyakorlatok során megtetszett neki ez a hivatás.

A pedagógusi pályán ledolgozott évek száma a következőképpen alakult: 1-10 év – 6, 11-20 év – 2, 21-30 év – 2 adatközlő. Munkába állásakor mindenkinek volt diplomája.

Arra a kérdésre, hogy hány éve dolgoznak a Tiszabökenyi Általános Iskolában a következő válaszokat kaptam: 1-10 év – 6, 11-20 év – 2, 21-30 év – 2 pedagógus.

Az interjúalanyok közül heten csak a tiszabökenyi oktatási intézményben, hárman más iskolában is dolgoztak. 3 pedagógus szakmáján kívül dolgozott egy ideig.

A megkérdezett személyek közül nyolcan csak pozitívan gondolnak vissza a diákévekre, ketten vegyes érzelmeket táplálnak felsőfokú tanulmányaik kapcsán.

Kérdésekre, hogy mire büszkék hivatásukkal kapcsolatban, nagyon eltérő válaszokat kaptam. Voltak, akik szakmai sikerekről, a tanulmányi versenyeken elért eredményekről számoltak be. K. T. bevallotta, hogy büszkeséget érez minden egyes alkalommal, amikor sikereket ér el a gyerekekkel, akár egy téma feldolgozása kapcsán.

P. J. elmondása alapján egykori tanítványai közül sokan Magyarországon, illetve más külföldi országokban a Tiszabökenyi Általános Iskolában megszerzett tudással most

learatják a babérokat. Megfeleltek egy külföldi mércének és kamatoztatni tudják azt a tudást, melynek megszerzéséhez ő is jelentősen hozzájárult.

V. T. elmondta, nemcsak azokra a tanítványaira büszke, akik jó tanulmányi eredményüknek köszönhetően továbbtanultak, hanem azokra is, akik nem éltek a továbbtanulás lehetőségével, viszont ennek ellenére is boldogulnak az életben, szeretik, amit csinálnak és hálásak egykori tanítójuknak az alapokért.

A megkérdezett pedagógusok közül kilencen munkájuk során már átéltek valamilyen szakmai nehézséget, estenként kudarcot. Egy tanárnő úgy nyilatkozott, hogy csupa pozitív élménye van a tanítás kapcsán.

A teljesség igénye nélkül kiemeltem néhány gondolatot, hogyan vélekednek az interjúalanyok a hivatásukról.

K. M. bevallotta, ha lehetősége lenne, hogy újra szakmát válasszon, ismét a pedagógusi hivatás mellett döntene. Bár a kezdet kezdetén nem voltak ilyen törekvései, most mégis úgy érzi, hogy a megfelelő szakmát választotta, szeret a gyerekekkel foglalkozni.

V. T. elmondta, hogyha újra szakmát kellene választania, már tudatosan a pedagógusi hivatás mellett döntene. Véleménye szerint az évek során ő is sokat fejlődött, sok mindent nyújtott számára a szakmája, amiért nagyon hálás.

K. T. elmesélte, hogy azért választotta ezt a szakmát, mert szerette volna bevezetni a gyerekeket a kísérletek világába, hogy ők is megtapasztalják a felfedezés örömet.

R. E. úgy vélekedett, ha visszagondol gyermekkorára, alsó osztályos tanítónőjére mindig példaképként tekintett. Valószínűleg, később, a diákévek alatt, az ő hatására érezte magáénak a tanári hivatást, tudatára ébredt, hogy milyen jó helyen van, hogy tanítónak tanulhat.

P. J. úgy nyilatkozott, ha lehetősége lenne újra szakmát választani, ugyanígy döntene. Bevallása szerint soha nem akart más pályát választani, egyszer sem bánta meg a döntését. Fontosnak tartja, hogy egy olyan kollektíva tagja lehet, ahová örömmel, jókedvűen jár dolgozni.

P. E. elmondta, hogy kettős érzések kavarnak benne ezzel kapcsolatban. Nagyon szeret tanítani, lelkesen jár munkába, viszont vannak olyan napok, miután hazamegy, szeretne kicsit kikapcsolódni, illetve elvégezni az otthoni teendőket. Hangsúlyozta, hogy a gyerekek mindennap feltöltik energiával, ennek dacára a pedagógusi hivatás hátrányának tekinti, hogy a tanárok munkája a munkaidő végeztével sem ér véget.

Z. E. úgy vélekedett, hogyha újra szakmát kellene választania, ismét alsós tanítónő lenne. Meglátása szerint a kisiskolások fogékonyak a tanulásra, látni a csillogást a szemükben, amikor érdeklődnek az új ismeretek iránt.

S. R. elmondta, hogy bár nagyon szeret tanítani, mégis fontolgatja, hogy szakmát vált. Ennek háttérében részben családi okok állnak, másrésztől úgy érzi, hogy az online oktatás miatt megsaporodtak a tanárok teendői, ami a magánélet rovására ment.

7 pedagógus úgy vélekedett, hogyha lehetősége lenne újra szakmát választani, ismét a pedagógusi hivatás mellett döntene. 1 interjúalany más szakmát választana magának. 2 adatközlő elmondta, hogy bár nagyon szereti a gyerekeket és a hivatását, a tanári pálya nehézségei hatására nem tud egyértelmű döntést hozni azzal kapcsolatban, hogy választás esetén milyen szakma mellett voksolna.

A kutatás során feldolgozott információk alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a hipotézisem, mely szerint a Tiszabökényi Általános Iskola pedagógusai nem szakmát, hanem hivatást választottak, 9 esetben beigazolódott, 1 esetben nem.

ÖSSZEFOGLALÁS

Szakedolgozatom témája a Pedagógusok szakmai életútvizsgálata a Tiszabökényi Általános Iskolában. A témaválasztásom oka személyes jellegű, mivel Tiszabökényben születtem és 9 éven keresztül a helyi általános iskola padját koptattam. Jelenleg pedagógusként tevékenykedem egykori iskolámban.

A szakdolgozat három fő részből áll. A munkám megírását azzal kezdtem, hogy tanulmányoztam a kárpátaljai oktatás történetét. A célom az volt, hogy tisztább képet kapjak az iskola történetének sajátosságairól. Információkat gyűjtöttem az iskolarendszer kialakulásáról, a nemzetiségi oktatásról, az iskolák tannyelv szerinti megoszlásáról.

A második fejezetben a Tiszabökényi Általános Iskola történetét dolgoztam fel. Munkám során nagy segítséget nyújtottak a levéltárban megtalálható dokumentumok, továbbá az intézmény egykori igazgatóhelyettesével, Derbák Erzsébettel készített interjú során gyűjtött információk.

A dolgozat harmadik része a Pedagógusok szakmai életútvizsgálata a Tiszabökényi Általános Iskolában címet kapta. Az volt a célom, hogy tanulmányozzam az oktatási intézmény pedagógusainak szakmai életútját.

Kutatásom hipotézise az volt, hogy a fent említett tanintézmény pedagógusai nem szakmát, hanem hivatást választottak. Hogy átfogó képet kapjak a témával kapcsolatban, interjút készítettem azokkal a tanárokkal, tanítókkal, akik egykor a Tiszabökényi Általános Iskolában tanultak, és pillanatnyilag is az oktatási intézményben pedagógusaként tevékenykednek.

Az interjúban szereplő kérdések összeállítása a következő szempontok alapján történt: életrajzi adatok, tanulmányok, szakmai pálya, tapasztalatok.

Az elkészült interjúk során elhangzott adatok és egyéb információk összesítése után kiértékeltem a kutatás eredményeit.

A pályaválasztással kapcsolatban feltett kérdésekre eltérő válaszok születtek. Négyen tudatosan választották a pedagógusi hivatást. 2 interjúalany elmondta, hogy bár szerettek foglalkozni a gyerekekkel, tinédzserként nem tudták eldönteni, milyen szakirányban tanuljanak tovább. Részben a szülők kérésének tettek eleget.

Két adatközlő a szülők javaslatára választotta a tanári pályát, ketten nem tudtak döntést hozni a pályaválasztás kapcsán, azonban időközben mindannyiuknak megtetszett ez a hivatás.

A pályaválasztás kapcsán 7 pedagógus úgy vélekedett, hogyha lehetősége lenne újra szakmát választani, ismét a pedagógusi hivatás mellett döntene. 2 interjúalany elmondta, hogy bár nagyon szeretik a gyerekeket és a hivatásukat, a szakma nehézségeit tapasztalva néha kétségek merülnek fel bennük. Egy adatközlő úgy nyilatkozott, hogy más szakmát választana magának.

A kutatás során begyűjtött és feldolgozott információk alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a hipotézisem, mely szerint a Tiszabökényi Általános Iskola pedagógusai nem szakmát, hanem hivatást választottak, 9 esetben beigazolódott, 1 esetben nem.

РЕЗЮМЕ

Темою моєї роботи є Вивчення професійної діяльності вчителів загальноосвітньої школи с. Тисобикень.

Причина мого вибору - особиста, оскільки я народилася в Тисобикені і 9 років навчалася в даній школі. Зараз я працюю вчителем початкових класів у своїй колишній школі.

Курсова складається з трьох основних частин. Свою роботу я почала писати з вивчення історії освіти на Закарпатті. Моєю метою було отримати більш чітке уявлення про особливості історії школи. Я збирала інформацію про розвиток шкільної системи, етнічну освіту та розподіл шкіл відповідно до мови навчання.

У другому розділі я опрацювала історію загальноосвітньої школи Тисобикені. Документи в архівах, а також інформація, зібрана під час співбесіди з колишнім заступником директора закладу Єлизаветою Дербак, дуже допомогли мені в роботі.

Третя частина бакалаврської роботи має назву «Вивчення професійної діяльності вчителів загальноосвітньої школи с. Тисобикень». Моєю метою було вивчити професійну кар'єру викладачів навчального закладу.

Гіпотеза мого дослідження полягала в тому, що вчителі згаданого навчального закладу вибирали не професію, а покликання. Щоб отримати всебічне уявлення про тему, я взяла інтерв'ю у вчителів, котрі колись навчались у загальноосвітній школі с. Тисобикень, а зараз працюють вчителями у навчальному закладі.

В рамках збору інформації із лютого по квітень 2021 року було проведено запит на 10 інформаторів. Під час дослідження я проводила напівструктуровані інтерв'ю.

Питання, включені в інтерв'ю, були складені на основі таких аспектів: біографічні дані, дослідження, професійна кар'єра, досвід.

Узагальнивши дані та іншу інформацію, надану під час пройдених співбесід, я оцінила результати дослідження.

Були дані різні відповіді щодо вибору професії. Четверо свідомо обрали професію вчителя. Двоє опитаних сказали, що, хоча їм подобалося мати справу з дітьми, як підлітки вони не могли вирішити, в якій галузі навчатися далі. Вони частково виконали прохання батьків.

Двоє інформаторів обрали педагогічну кар'єру за пропозицією батьків, двоє не змогли прийняти рішення щодо вибору професії, але тим часом професія їм сподобалась.

У зв'язку з вибором професії 7 вчителів вважали, що якщо вони знову матимуть можливість обрати професію, вони знову оберуть професію вчителя. Двоє опитаних сказали, що, хоча вони дуже люблять дітей та їх професію, коли вони стикаються з труднощами в цій професії, у них іноді виникають сумніви. Один інформатор заявив, що обрав би іншу професію.

На основі інформації, зібраної та опрацьованої під час дослідження, я дійшла висновку, що моя гіпотеза, згідно з якою вчителі загальноосвітньої школи с. Тисобикень не вибирали професію, а покликання, і це було підтверджено в 9 випадках, в 1 випадку не було.

HIVATKOZOTT IRODALOM

- Aczél László (1908): *Ugocsa vármegye népoktatásügye 1880–1902*. Franklin – Társulat nyomdája, Budapest.
- Derbák Erzsébet (1953. november 7.): A Tiszabökényi Általános Iskola egykori igazgatóhelyettese. A Tiszabökényi Általános Iskola történetével kapcsolatos információk, adatok a tanintézmény egykori igazgatóiról, helyetteseiről.
- Beregszászi Anikó, Csernicskó István, Orosz Ildikó (2001): *Nyelv, oktatás, politika*. Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola, Beregszász.
- Bodnár Diána (2013): Két első osztály nyílt Tiszabökényben. *Kárpátinfo*, 17. évf. 36. szám.
- Bodnár Diána (2015): Csodasarak összefogással. *Kárpátinfo*, 19. évf. 49. szám.
- Bodnár Diána (2016): A változások küszöbén. *Kárpátinfo*, 20. évf. 22. szám.
- Bodnár Diána (2019): Gyertyagyújtás a Tiszaháton. *Kárpátinfo*, 23. évf. 50. szám.
- Botlik József – Dupka György (1991): *Ez hát a hon...* Mandátum – Universum, Budapest – Szeged.
- Botlik József – Dupka György (1993): *Magyarlakta települések ezredéve Kárpátalján*. Intermix Kiadó, Ungvár – Budapest.
- Csatár István, Ölvedi János (1939): *A visszatért Felvidék adattára*. Mahr Ottó és tsa „Rákóczi” Könyvkiadó Vállalata, Budapest.
- Fedinec Csilla (1999): *Fejezetek a kárpátaljai magyar közoktatás történetéből (1938–1991)*. Nemzetközi Hungarológiai Központ, Budapest.
- Fodor Gusztáv (2016): *Református múltunk kezesség I. Adattár kárpátaljai református gyülekezettörténeti kutatásokhoz 1523–2016*. Narancsik Imre Kutatói Műhely, Tiszaszentimre.
- Kobály Anna (2008): Fél évszázada az oktatásügy szolgálatában. *Nagyszőlős - vidéki Hírek*, 86. (7183) sz.

Interneten fellelhető források:

Kárpátalja hetilap honlapja:

- Badó Zsolt (2008): Egy iskola, ahol rend van. *Kárpátalja*, 405. szám. Letöltve: 2019. november 20. <https://karpataljalap.net/2008/10/17/egy-iskola-ahol-rend-van>

Nagy Natália (2017): A Simonyi Zsigmond helyesírási verseny kárpátaljai megyei döntője.
Anyanyelv-pedagógia, X. évfolyam, 2017/2. szám. Letöltve: 2021. március 27.
<http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=684>

Adatközlők:

Illyés Brigitta (1991. október 4.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. február 19.

Kölcsi Marianna (1994. október 15.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. február 9.

Kölcsi Tímea (1987. január 30.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. február 16.

Palazsnyik Jolán (1967. január 15.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. február 12.

Petróci Enikő (1997. december 26.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. április 9.

Ratusnyák Erika (1990. április 10.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. április 13.

Seszták Renáta (1988. január 20.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. április 15.

Szuszik Csilla (1984. január 3.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. március 23.

Valicskó Tünde (1981. március 31.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. március 25.

Zán Erika (1979. január 4.)

Az interjú elkészítésének ideje: 2021. március 18.

MELLÉKLET

**ПІЙТЕРФОЛВІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА
БЕРЕГІВСЬКОГО РАЙОНУ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВОСЬМЕ СКЛИКАННЯ
ТРЕТЯ ПОЗАЧЕРГОВА СЕСІЯ
РІШЕННЯ № 43**

31 грудня 2020 року

село Пийтерфолво

*Про зміну засновника та найменування
Тисобикеньська загальноосвітня школа
I-II ступенів Виноградівської районної ради
Закарпатської області
та затвердження його статуту
в новій редакції*

На підставі Рішення Берегівської районної ради № 37 від 29.12.2020 року, керуючись п. 20 частини 1 статті 43, частини 5, 6 статті 60, п.6-2, п.10 Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», та у відповідності до ст. 25, 26, 59, 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», сесія Пийтерфолвівської сільської ради

ВИРІШИЛА:

1. Вступити у права засновника Тисобикеньської загальноосвітньої школи I-II ступенів Виноградівської районної ради Закарпатської області Пийтерфолвівську сільську раду Берегівського району Закарпатської області.
2. Змінити найменування Тисобикеньської загальноосвітньої школи I-II ступенів Виноградівської районної ради Закарпатської області на:
- (Повне найменування – Тисобикеньська гімназія Пийтерфолвівської сільської ради Берегівського району Закарпатської області; /
- Скорочене найменування – Тисобикеньська гімназія.)
- 2.1. Затвердити статут Тисобикеньської гімназії Пийтерфолвівської сільської ради Берегівського району Закарпатської області у новій редакції (додається).
3. Уповноважити директора Боргато Сільвію Йосипівну на здійснення дій щодо державної реєстрації змін до відомостей про юридичну особу, що містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань.

4. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійні депутатські комісії сільської ради та заступника сільського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Бокоч В.К.

Пийтерфолвівський сільський голова

Мосип ОРОСІ

М. П. [Signature]

село Пийтерфолві

Відомо, що [faded text]

Відомо, що [faded text]

ВИСНОВОК:

1. Відомо, що [faded text]
2. Відомо, що [faded text]
3. Відомо, що [faded text]
4. Відомо, що [faded text]
5. Відомо, що [faded text]
6. Відомо, що [faded text]
7. Відомо, що [faded text]
8. Відомо, що [faded text]

Beleegyző nyilatkozat

Alulírott

Magati Saira (név), hozzájárulok, hogy az iskolai nyilvántartásban a kollektíva összetételével kapcsolatos általam rendelkezésre bocsátott adatokat Zsendely Viktória, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója felhasználja a szakdolgozatához.

Kelt: Tikobokény 15.01.2021

**Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához**

Alulírott

Név: Kölcsei Marianna

Anyja neve: Kölcsei Marianna

Születési hely, idő: Tiszabökény, 1994. 10. 15.

Lakcím: Tiszabökény, Kinyi Ilona út 47.

hozzájárást adom ahhoz, hogy Zsendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021. 02. 09.

aláírás

**Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához**

Alulírott

Név: Palocsnik Jolán

Anyja neve: Szabó Jolán

Születési hely, idő: Tiszabökény, 1967. 01. 15.

Lakcím: Tiszabökény, Hátamér út 2.

hozzájárást adom ahhoz, hogy Izendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021. 02. 12.

aláírás

**Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához**

Alulírott

Név: Köleszi Tímea

Anyja neve: Köleszi Magdolna

Születési hely, idő: Tiszabökény, 1987. 01. 30.

Lakcím: Tiszabökény, Főút 100

hozzájárást adom ahhoz, hogy Zsenedey Siletónia (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021. 02. 16

aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Illyés Brigitta

Anyja neve: Gajdos Valéria

Születési hely, idő: Tiszabökény, 1991. 10. 04.

Lakcím: Tiszabökény, Hátarör út 16 A.

hozzájárulásomat adom ahhoz, hogy Zrendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021.02.19.

Illyés
aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Zán Erika

Anyja neve: Papp Ilona

Születési hely, idő: Tiszabökény, 1979. 01. 04.

Lakcím: Tiszabökény, Béke út 15

hozzájárulásomat adom ahhoz, hogy Zsrendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021. 03. 18.

Zán Erika
aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Szuszrik Billa

Anyja neve: Egresi Ibolya

Születési hely, idő: Tiszaabony, 1984. 01. 03.

Lakcím: Tiszaabony, Krúdy Soma út 64.

hozzájárulásomat adom ahhoz, hogy Kendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszaabony, 2021. 03. 23.

aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Valicskó Tünde

Anyja neve: Balázs Irén

Születési hely, idő: Tixabökény, 1981. 03. 31.

Lakcím: Péterfalva, Rákóczi út 204.

hozzájárást adom ahhoz, hogy Zsendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tixabökény, 2021. 03. 25.

BV

aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Petroci Emőke

Anyja neve: Kegyes Erzsébet

Születési hely, idő: 1997. 12. 26., Fehérgyarmat

Lakcím: Tiszabökény, Mónia szigmond 54

hozzájárulásomat adom ahhoz, hogy Zsenedy Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021. 04. 09.

Petroci

aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Ratusnyák Erika

Anyja neve: Nagy Klára

Születési hely, idő: Nagyzelez, 1990.04.10.

Lakcím: Tiszabökény, Zinyi Ilona út 101

hozzájárást adom ahhoz, hogy Zendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021.04.13

Ratusnyák
aláírás

Hozzájáruló nyilatkozat szakdolgozathoz készült
interjú szövegének felhasználásához

Alulírott

Név: Seszták Renáta

Anyja neve: Derbák (Kálmán) Julianna

Születési hely, idő: Tiszabökény, 1988. 01. 20.

Lakcím: Tiszabökény, Szechenyi út 31.

hozzjárulásomat adom ahhoz, hogy Zsendely Viktória (név),
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola hallgatója, a velem készült interjú
szövegét szakdolgozatában felhasználja.

Kelt: Tiszabökény, 2021. 04. 15.

aláírás

**Завідувачу кафедри
Біда Олені Анатоліївні
здобувача вищої освіти
Жендей Вікторії Олександрівні
студентки IV-ого курсу
Початкова освіта**

ЗАЯВА

З правилами чинного Положення «Про академічну доброчесність в Закарпатському угорському інституті імені Ф. Ракоці II» від «30» серпня 2019 року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту і застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений(а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/ схожості в роботах здобувачів вищої освіти повідомлений(а) та надаю свою згоду на обробку та збереження моєї роботи в Базі даних Інституту. Також надаю ЗУІ право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Інституту надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

25.05.2021 р.

Дата

Жендей Вікторія

Підпис

Bida Olena
tanszékvezetőnek
Zsendely Viktória
IV. évfolyamos,
tanító szakos hallgatótól

NYILATKOZAT

A II. Rákoczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola 2019. augusztus 30-án kelt tudományetikai szabályzatának pontjaival, amelyek szerint plágium felfedezése esetén a diplomamunka nincs védéshez engedve, megismerkedtem.

Tájékoztatást kaptam a plágiumszűrő rendszer használatáról, hozzájárulok a munkám ellenőrzéséhez és tárolásához az intézményi adatbázisban. Felhatalmazom az intézményt, hogy a munkámat ellenőrzés után felhasználhassák a plágiumszűrő program működésénél a további munkák ellenőrzésének folyamatában.

A munkát ellenőrzés céljából elektronikusan és nyomtatott formában is benyújtottam az intézménynek. Munkám elektronikus változata azonos a nyomtatott példánnyal.

2021.05.25.

Dátum

Zsendely Viktória

Aláírás

Ім'я користувача:
Моца Андрій Андрійович

ID перевірки:
1007936804

Дата перевірки:
20.05.2021 00:13:56 EEST

Тип перевірки:
Doc vs Internet

Дата звіту:
20.05.2021 00:52:32 EEST

ID користувача:
100006701

Назва документа: Zsendely Viktória

Кількість сторінок: 48 Кількість слів: 13867 Кількість символів: 103054 Розмір файлу: 783.20 KB ID файлу: 1008027690

3.49% Схожість

Найбільша схожість: 1.51% з Інтернет-джерелом (<https://mek.oszk.hu/01900/01946/html>)

3.49% Джерела з Інтернету

135

Сторінка 50

Пошук збігів з Бібліотекою не проводився

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел